

A SZÍNES NYOMÁSÚ LAP

HORVÁT JÓZSEF

A SZÍNES NYOMÁSRÓL

□ *Szintani alapok.* A látható fény az elektromágneses hullámok tartományának egy igen kis része. A hosszúhullámú rádiósugárzást 10 kilométerrel tudjuk mérni, a közép-hullámot 100 méterekkel, a televízió hullámhosszát deciméterekkel, a radarhullámokat milliméterekkel.

A hősugárzás már megközelíti a látható fény hullámtartományát: ezredmilliméterekkel mérhető.

□ *A látható fény.* A látható fény 380 milliommód millimétertől (nm = nanométer) 760 milliommód milliméterig terjed.

Van még ennél is rövidebb hullámhosszú elektromágneses sugárzás. A röntgensugarak már a milliárdod millimétert is eléri, a gammasugarak úgyszintén. Billiomod milliméteresek a kozmikus sugárzások, ezek a legrövidebb ismert elektromágneses sugárzások.

Ha a látható fény terjedelmét ebben a sugárzásegyüttesben grafikailag ábrázolnánk, csak egy vonal volna az elfoglalt terület.

□ *A fehér fény.* Akkor látunk fehér fényt, ha a fény teljes hullámtartománya 380-tól 760 nm-ig éri a szemünket (pl. a nap fénye).

□ *Színlátás.* Ha a fénynek csak egy része éri a szemünket, akkor színeket látunk: 390 nm-nél ibolyaszínt, 450-nél kéket, 520-nál zöldet, 570-nél sárgát, 610-nél vöröset. Az infravörös már a hősugárzás körzetében van.

□ *Az anyagok tulajdonságai.* Az egyes anyagok különféleképpen viselkednek ha fény éri őket.

A fényt visszaveri, a fényt át-ereszti, a fényt elnyeli az anyag.

Ha a fehér fényt olyan anyagra irányítjuk, amely a fényt teljesen elnyeli, nem verődik vissza, feketének látjuk az anyagot. Ha a fényt az anyag teljesen visszaveri, fehérnek látjuk az anyagot.

Ha az anyag a ráeső fény hullámhosszainak egy részét visszaveri, más részét elnyeli és hővé alakítja át, akkor színesnek látjuk az anyagot.

Bizonyos anyagok (pl. az üveg) a fényt át-eresztik. Az átlátszó anyag sem bocsátja át a teljes fénymennyiséget. Ha a fény belép és egy bizonyos mennyiséget az alsó határ visszaver az anyag belsejébe akkor ezek az anyagok átnézetben színesnek látszanak.

□ *Színkeverés.* Ha vetítőgéppel vöröset, zöldet, kéket páronként egymásra vetítünk, először sárgát, bíbort, kéket kapunk, majd mindhárom szín találkozásánál fehér szín az eredmény. Ezzel az eljárással a színeket összeadjuk, additív színkeverést érünk el.

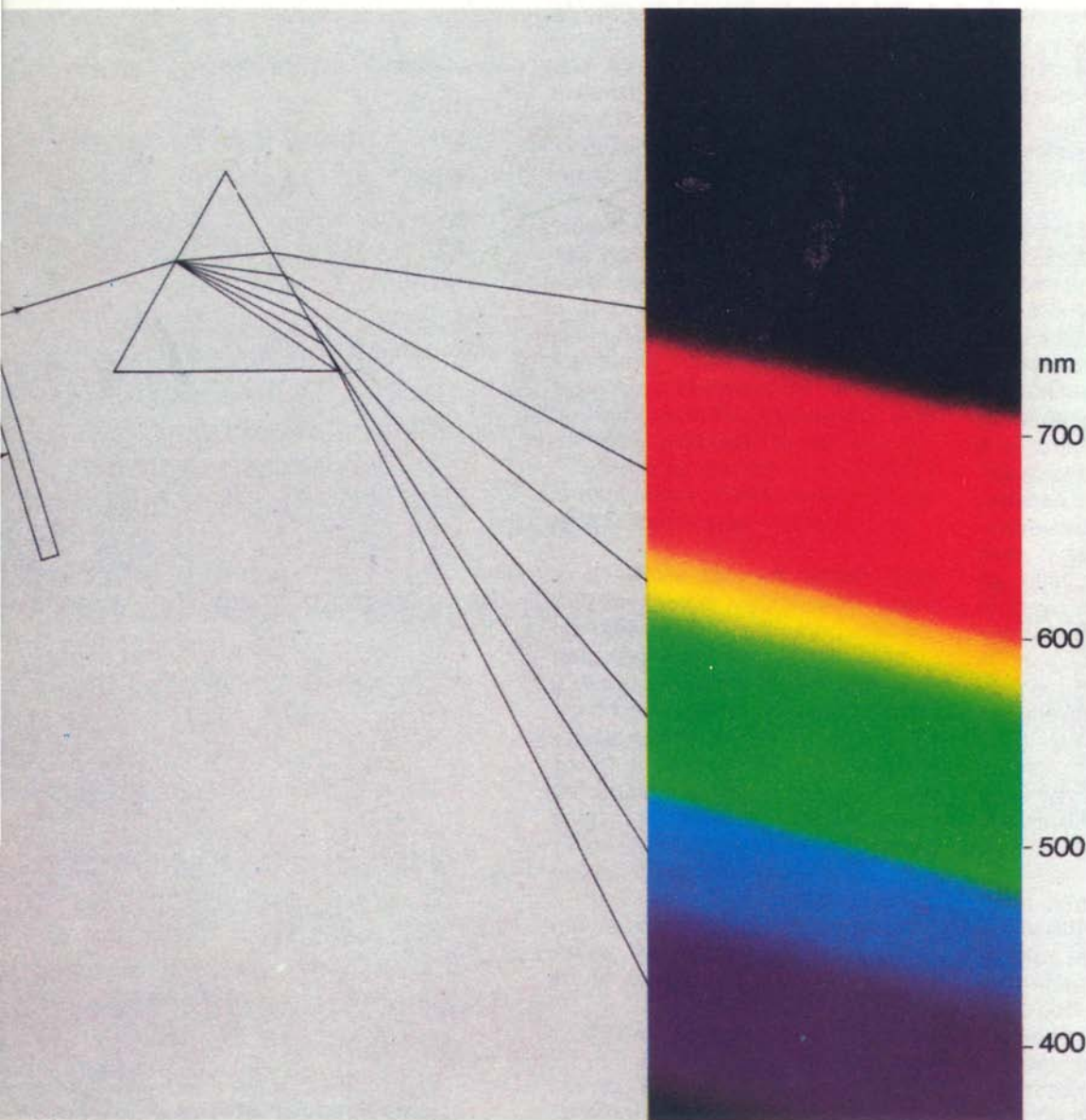
Ha nyomdafestékkel páronként színeket nyomunk egymásra: sárgát, bíbort, ciánt, először vörös, zöld, kék az eredmény, majd a három szín találkozásánál fekete színt nyerünk. Ezt a módszert kivonó, szubtraktív színkeverésnek mondjuk, hiszen a festékréteggel mindig a papír fehér színéből vonjuk ki a fehér szín összetevőit, egészen addig, míg teljesen letakarjuk és fekete szín lesz látható.

Az előbbiek természetesen csak elméletileg lehetségesek, mert az összeadó keverésnél nem nyerünk tökéletes fehéret s a kivonó színkeverés sem ad telített feketét. A színek ilyen tulajdonságát a nyomtatási eljárásoknál is figyelembe vesszük, hiszen a háromféle színű raszterpontok nem fehéret adnak, hanem szürkét, s a színes nyomás mélyfekete részeihez is fekete kiegészítő szín nyomása szükséges.

□ *Alapszínek.* Ha a fehér fényt prizmán bocsátjuk keresztül, a különböző hullámhosszúságú színtartományok az anyagban más-más törést kapnak és így a felfogó ernyőn az úgynevezett szivárványszínek láthatók. Ha ezt a sokszínűre bontott fehér fényt három csoportra osztjuk, megkapjuk az alapszí-

neket, melyeket vörösnek, zöldnek, és kéknek nevezünk. A közismert elnevezések (sárga, vörös és kék) nem fedik a tényleges színeket, hiszen a sokszínű bontásból kialakult színekben a tiszta színeken kívül még átmeneti színek is szerepelnek.

Az alapszínekből elméletileg minden szín kikeverhető, egymásra, vagy egymás mellé nyomással reprodukálható.

SZÍNKÉP, SPEKTRUM. A látható fény az elektromágneses sugárzások 700 nm-től 400 nm-ig terjedő része. Ha ez a sugárzóna egyszerre éri a szemünket, fehér fényt látunk. Ha ezt a fehér fényt üvegprizmán keresztül egy felfogó ernyőre vetítjük, a sugárnyalábbb foglalt különböző hullámhosszúságú elektromágneses rezgések más-más szögben törnek meg, és ez a különböző hullámhosszúságú rezgés az ernyőn a fehér fény alkotó-elemeit, a spektrum színeit vetíti elénk.

A természeti jelenségek között a szivárványban látunk hasonlót

ADDITÍV ÉS SZUBTRAKTÍV SZÍNKEVERÉS. A színkeverés lehet összeadó, idegen szóval additív vagy kivonó, idegen szóval szubtraktív. Összeadni a fényszíneket, másnéven spektrális vagy színeképi színeket tudjuk. Ilyenkor fényt adunk fényhez, s a keletkező új szín világosabb lesz az összetevőknél. A teljes spektrumban van három olyan szín, amelyek megfelelő arányban keverve alkalmasak az összes többi kikeveréséhez. Ezek: a vörös, a zöld és a kék, és ezeket spektrális alapszíneknek nevezzük. Az alapszíneket egymással keverve, pl. egymásra vetítve a következő színeket kapjuk:

vörös + zöld = sárga
vörös + kék = bíbor
zöld + kék = cián
vörös + zöld + kék = fehér

Kivonó színkeverésnél tárgyszíneket, anyagi színeket keverünk össze, pl. nyomdafestéket, színes folyadékokat stb. Ezek a rájuk eső fehér fényből mindig elnyelnek, kivonnak bizonyos színeket s ezért a róluk visszaverődő új szín mindig sötétebb lesz, mint az összetevők voltak külön-külön.

A tárgyszínek között is van három alapszín, melyekből a többi tárgyszín ki-keverhető, mégpedig: a sárga, a bíbor és a cián. Ez utóbbi zöldeskék szín és nem tévesztendő össze a késsel, amely spektrális alapszín. A tárgyszínek keverése által a következő színekhez jutunk:

sárga + bíbor = vörös
sárga + cián = zöld
bíbor + cián = kék
sárga + bíbor + cián = fekete

A mélynyomtatásnál a három alapszínt (sárga, bíbor, cián) transzparens festékek formájában egymásra rétegezzük. E rétegek változó vastagsága tisztán kivonó színkeveréssel hozza létre a különböző színeket.

A magas- és ofszetnyomtatásban alkalmazott autotípiai eljárásnál a három alapszín pontjai (sárga, bíbor, cián) részben egymás mellé, részben pedig egymásra kerülnek ugyancsak transzparens festé-

HORVÁI JÓZSEF

kek alakjában. Ez esetben a papíron kivonó színkeveréssel ténylegesen létrejön sárga, bíbor, cián, vörös, zöld, kék, fekete és fehér szín, csak nagyító alatt észlelhető parányi foltokban. E parányi színfoltok szemünk előtt összefolyva additív színkeveréssel alakítják ki egy adott kép színárnyalatait. Az autotípiái színes nyomtatás ezért mindkét színkeverési elven (összeadón és kivonón) egyaránt alapszik

SZÍNSKÁLA. A négy nyomószín: sárga, bíbor, cián és fekete. Ahhoz, hogy az eredeti színes képet a lehető legnagyobb hűséggel reprodukáljuk, meghatározott szín-számú alapfestékekből indulunk ki.

Az alapfestékek színét a festékgyár pontos számítások és vizsgálatok alapján állítja össze. A színek fedettségét, a nyomóforma jóságát a nyomóívek szélén alkalmazott színskála értékeivel való összehasonlítással állapítják meg. Hogy a legsötétebb és legvilágosabb skálarészletek jelen vannak-e a nyomóformában, az az íven kinyomott színskálából állapítható meg.

Nyomdai szakemberek ebből következtetni tudnak az össznyomat várható eredményére

SZÍNHÁROMSZÖG. Egy bizonyos szín meghatározása a színes nyomtatványok készítésénél mindennapi feladatunk. Korábban ennek hozzávetőleges módja az

összehasonlítás volt: a meghatározandó színt valamilyen közismert, gyakran előforduló tárgynak vagy anyagnak a színéhez hasonlították. Így találkozhattunk arany-sárga, szalmasárga, égszín-kék, tengerzöld, tűzvörös stb. színekkel. A mai tudomány, technika és fejlett ipar a színek pontos, számszerű meghatározását igényli és megteremti a különféle szín-rendszereket. Mindnek közös alapelve, hogy bármely szín három jól kiválasztott ún. főszínből (alapszínből) kikeverhető. Egy adott szín tehát a kikeveréséhez szükséges alapszín-mennyiségekkel számszerűen is pontosan kifejezhető. Az alapszíneket X, Y és Z betűkkel jelölik, míg egy adott szín kikeveréséhez szükséges alapszín-mennyiségek jele x, y és z.

Valamely színre nem csupán tényleges színe jellemző hanem annak világossága, fehérrel és feketével való elfátyolozásának mértéke is. E tulajdonságok ábrázolása, megjelenítése csak térben lehetséges, így jönnek létre a különböző szintestek: kockák, gömbök, kettős gúla és kúpok stb. Ezeken belül bármely mértani pont egy adott színnek felel meg s így pontosan kifejezhető. A szintestek a mindennapi gyakorlatban közvetlenül nem használhatók, ezért a világossági érték mellőzésével sík ábrázolásokat, legtöbbször színháromszögeket hoznak létre. A háromszög csúcsain az alapszínek foglalnak helyet, területén belül pedig minden mértani pont egy-egy színt jelent

□ *A négy színnyomás alapjai.* (Az előző három oldalhoz.) Az eredeti festményről (Csontváry: részlet Selmezbánya látképe c. művéből) nagy méretű, 13×18 cm-es színes diapozitív felvétel készült.

A diapozitív filmről színbontógépen a továbbiakban leírt eljárás szerint színekivonatokat készítenek. A sárga, bíbor, cián kivonatok alapján nyomólemezeket állítottak elő. Ehhez még egy neutrális fekete kivonat is járul.

Az elkészítés során a színbontógép színszámító részében a maszk-eljárásnak megfelelő színhelyesbítés megy végbe. A színekivonatokról nyomóformák készülnek és azokat a megfelelő festékkel egymás után, egymásra nyomják.

Az előző három oldalon a színes nyomás alapjait tártuk fel. A 328. oldalon levő színes kép színekivonati filmjeiből köröket hagytunk ki. Az első körnél a sárgát meghagytuk, a bíbor, a cián és a fekete filmekből a kör területét kihagytuk. A második körnél csak a bíbort hagytuk meg, a sárgát, a ciánt és a feketét kihagytuk. A harmadik kör csak a cián színt tartalmazza, míg a sárga, a bíbor és a fekete hiányzik. A negyedik kör csak a feketét mutatja, a másik három hiányzik.

A második sor első körén a sárga és a bíbor nyomata van együtt, a ciánt és a feketét elhagytuk. A második kör zöldet mutat, mert a bíbor és a fekete nincs a formán, így csak a sárga és a cián nyomata látszik.

A harmadik kör a bíbort és a ciánt tartalmazza, a negyedik körön

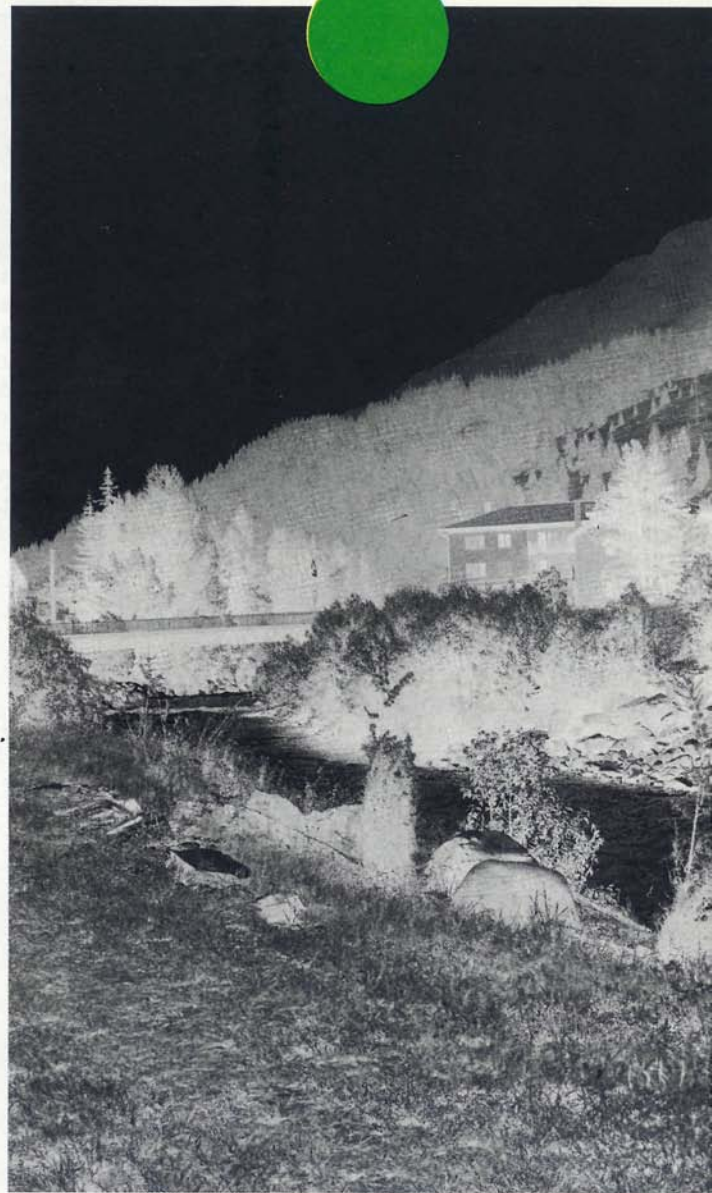
mindhárom tarka szín látszik, csak a fekete hiányzik. A színes festményreprodukció mind a négy színt tartalmazza, úgyszintén a 329. oldalon levő kép is teljes össznyomatot mutat, de itt már kihagyások nélkül a teljes kép látszik.

A 330. oldalon a kép egy kör alakú részlete látszik óriási méretre felnagyítva. Ezen az ábrán szabad szemmel is érzékelhetők a képalakító rácspontok, a színek összetevői. Ahhoz azonban, hogy az eredeti kép reprodukciójának feleljenek meg, a rácspontoknak és pontközőknek olyan kis méretűeknek kell lenniük, hogy szemünk ne észlelje külön a pontokat, hanem színeit összeadva az eredeti kép hatását adja vissza.

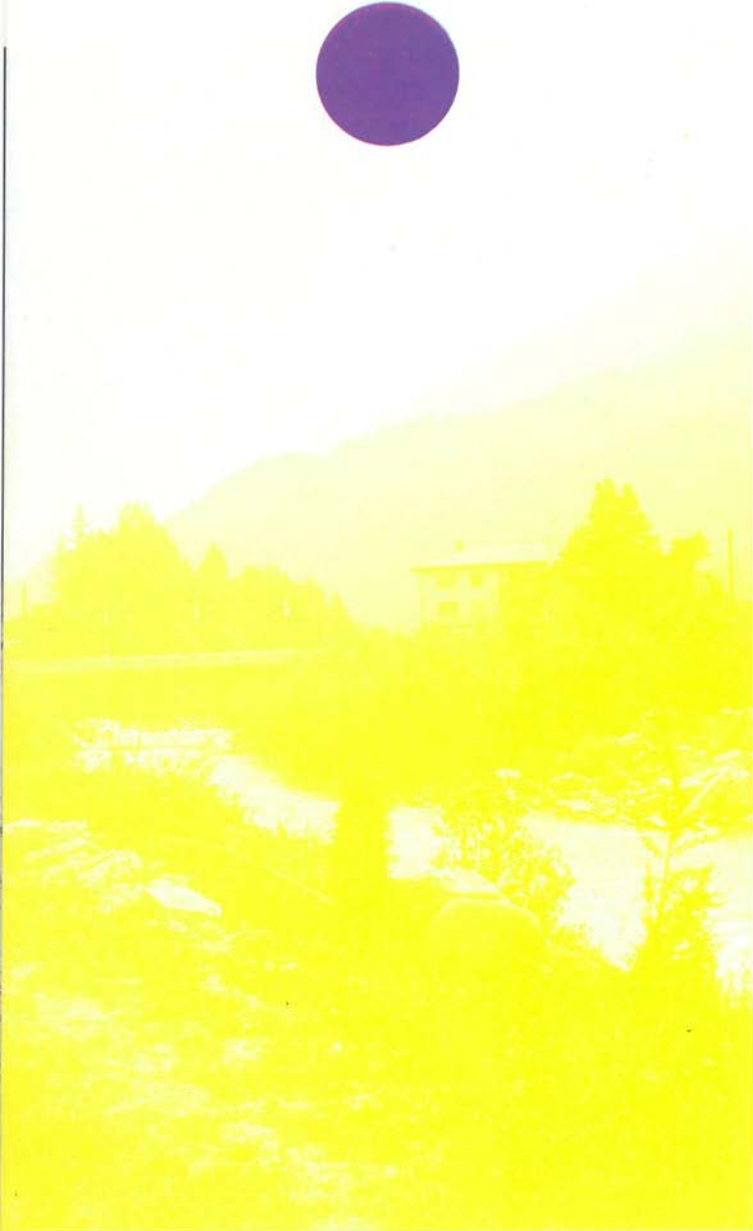
□ *Színbontás.* A reprodukcióhoz az eredeti színes képet, (színes kópiát, színes diapozitívot) alapszínekre kell bontanunk. A bontást hagyományos módszerrel technikai fényképezőgéppel színszűrők közbeiktatásával végezzük. A színszűrő az eredeti színes képről érkező színes sugarakból kiszűri, elnyeli a felvételhez nem kívánt színeket és átengedi az egyik alapszín negatívjához szükséges fényeket. Így készül a sárga színekivonati negatív kék színszűrővel, a bíbor zöld színszűrővel és a cián színekivonat vörös szűrővel. A gyakorlati munkában bizonyos korrekciókra van szükség, ha az eredeti színhatását kívánjuk elérni. A színes nyomdafestékekben meglevő nemkívánatos fekete-tartalom csökkentésére a színekivonatok készítésénél maszkolási eljárásokat alkalmaznak.

A színekivonati negatívokról érintkezőmásolással diapozitív készül. Aszerint, hogy magas-, mély-, vagy ofszetnyomással nyomják a színes formát, a színekivonat lehet rácsnegatív, rácsnélküli diapozitív vagy rácstdiapozitív.

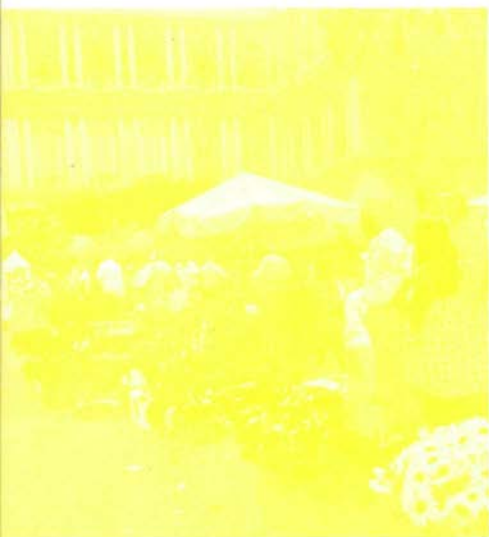

LOSONCZY GYÖRGY

A SZÍNHELYESBÍTÉS (maszkolás) példája. A felső képsor maszkfilm nélkül készült, az alsó képsorban a negyedik helyen van a maszkfilm nyomata. Mindkét képsor utolsó képe az össznyomatot mutatja. A felső maszkolás nélkül, az alsó maszkolással

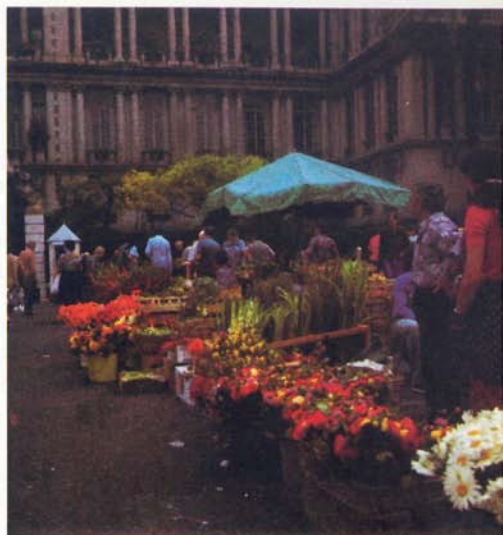

□ *Színhelyesbítő eljárások.* A fotó-mechanikai, vagy az elektronikus színbontás csak elméletileg lehet tökéletes.

A nyomdafestékek a színárnyalatokba feketetartalmat visznek. A fedett részeken pedig a fedettség nem éri el az optimális szintet. A nyomatra ráeső fehér fényből a festék nem veri vissza tisztán a kívánt hullámhosszúságú színt, hanem eltérést mutat tőle.

Az ideális csúcsfényeket sem kapjuk meg a színkivonatokon.

Ezekon a hiányosságokon segítenek a maszkok alkalmazásával. A maszk olyan – színszűrőn keresztül készült – negatív vagy pozitív film,

LOSONCZY GYÖRGY

amely a színkivonati film elé helyezve visszatartja azokat a sugarakat, amelyek később a nyomás folyamán piszkításként jelentkeznének a nyomaton.

Raszipterpont mindhárom színből van a nyomtat egész területén, de például a tiszta sárga szín elérésére a cián és bíbor pontokat még kisebbre kell vennünk, mint ahogyan az a színszűrőnél jelentkezik.

A hagyományos (fényképészeti) színbontásban az egyes színek színkivonati filmjét maszkon keresztül világítják meg. Ezzel csökkenteni lehet a színkivonat színhibáit, amivel a tisztított színfoltokra kevesebb elpiszkolódást okozó tónusérték kerül.

Maszkolással helyettesítjük a régebbi kézi retust. Azért a színkivonati filmekben ma is szükség lehet kézi beavatkozásra.

Az elektronikus színbontógépekben a maszkolás a színszámító egységben megy végbe.

A letapogatott jelek többszörösen korrigálva kerülnek a levilágító részbe. A színkivonat céljára külön maszk-film nem készül.

Az elektronikus színbontás

□ *Színbontógépek.* A nagytömegű színes nyomtatvány, színes képeslap készítéséhez a hagyományos színes nyomóforma-előállítás már nem felel meg. Nagyteljesítményű elektronikus színbontógépek álltak munkába, a jobb minőségű és nagy mennyiségű színes termékek elkészítéséért.

Az elektronikus színbontógépek három fő részből állnak: letapogató, elektronikus feldolgozó-színszámító és levilágító részből.

A hagyományos fényképészeti eljárástól eltérően nem egyidőben az egész felületről készül a színkivonat, hanem soronkénti letapogatással.

Mind az eredeti, mind a színkivonati film egy-egy henger palástjára borítva forog. Az előbbi a megvilágító és letapogató fénysugár, az utóbbit a levilágító fénysugár éri. Az eredetit megvilágító fénysugár a színes diapozitív (vagy pozitív papírkópia) egy kicsiny felületét világítja meg.

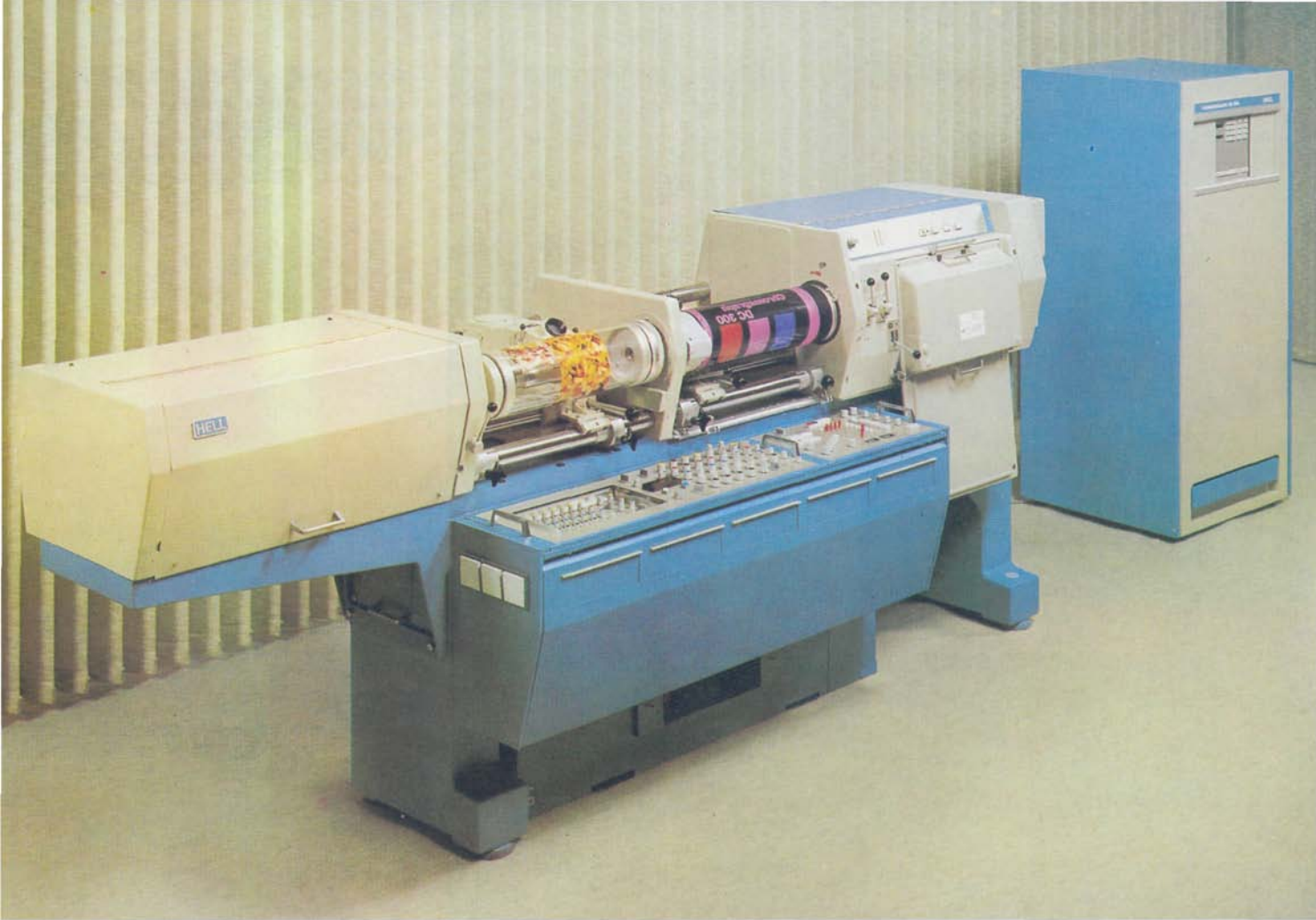
A fénysugár tengelyirányban eltolódik, miközben a henger forog. Az eltolódás (vonalsűrűség) mértéke függ a nagyítás mértékétől is. A nagyított színkivonati film vonalsűrűségének olyannak kell lennie,

hogy ne zavarja a későbbi rácsrabontást. De mielőtt a kép levilágításáról beszélünk, rátérünk a gép bonyolult elektronikus részére.

A letapogató fénysugár négy részre bontva kerül tovább. A fényrekeszen keresztül a kék, zöld és vörös interferencia szűrőkön halad keresztül, amelyek után különböző elektronikus jelekké alakul át.

A fénysugár másik úton a maszkolóba kerül. Ez majd később az élességet befolyásolja.

A színszámító egységben részben a szín-, részben az árnyalatvisszaadással kapcsolatos munkafolyamatok szabályozása történik. A színbontás szelektív színkorrekció mellett jön létre. Az elektronikus szabályozáson kívül kézzel működtethető gombok segítségével a szakemberek a nyomdafestékek és az eredeti diapozitív hibáit is kisebb mértékben korrigálni tudják. Az elektronikus színszámító egység még az élesség szabályozását is elvégzi és végül a levilágító egység előállítja a színkivonatokat pozitív vagy negatív formában, s ha magas- vagy ofsetnyomásra készül a színkivonat, rácsra is bontja. Az elektronikus színbontógépek a méretarányváltást is elvégzik.

DC 300-AS jelzésű Hell gyártmányú színbontógép. Az eredeti színes diapozitív forgó hengerre kerül. A hengerek forgási sebességét és a letapogató fénysugár eltolását szabályozni lehet. Nagyítás és kisebbítés is lehetséges. A második hengeren a maszk foglal helyet. A jobb oldali zárt részben működik a levilágító fénysugár és a filmtartó henger. A henger forgási sebessége és a levilágítás vonalsűrűsége változtatható. A középső rész a színszámító egység. A letapogató részből érkező fénysugár kék, zöld és

vörös színszűrőn keresztülhaladva elektronsokszorozókba jut és elveszti színes fény jellegét. A színnösszetezők szerint erősebb vagy gyengébb elektromos jellé alakul át. Ezeket az elektromos jeleket a megfelelő szabályozógommbal, kézi beavatkozással korrigálhatjuk. A jelek a számítóegységben egyesülnek az élességállító és környezet-jelekkel, megkapják végleges értéküket, majd a levilágító részben alakulnak pozitív vagy negatív, rácsozott vagy rácson kívüli színskivonati filmmé

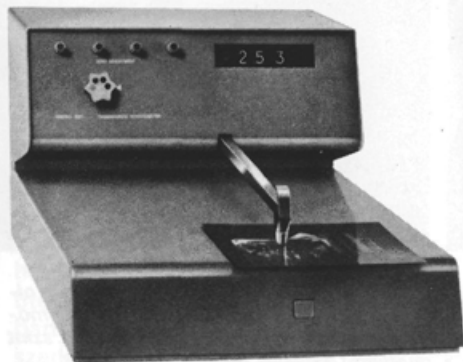
HENGERCSERE. A színbontógépek eredet tartó hengerét cserélni lehet. A hengerkerület változtatása a méretváltoztatás egyik módja

ELLENŐRZÉS. A színbontógépen elkészült színkivonatokat ellenőrzik. Szabad szemmel, majd nagyítóval történik az első ellenőrzés. Ezt követi a műszeres vizsgálat. Denzitométerrel a színkivonatok fedettségét, a legvilágosabb és a legsötétebb rész értékeit az eredetivel összevetve vizsgálják meg. Eltérés esetén kézi beavatkozással, retussal teszik további feldolgozásra alkalmassá a színkivonatokat

A SZÍNKIVONATOKON MUTATKOZÓ ESETLEGES HIBÁKAT kézi retusálással lehet korrigálni. A raszterpontok gyengítésével árnyalat-helyesbítés érhető el. A munka közben adódó kisebb hibák, pontok, hiányosságok kijavítására is van lehetőség

DENZITOMÉTER. A színkivonatok fedettségét denzitométerrel mérik. A fényforrás fölé helyezett filmen keresztülhaladó fény mennyisége adja meg a film egy részletének fedettségét. A számkijelzővel felszerelt digitális denzitométer nagy pontosságú ellenőrzést tesz lehetővé

IFJ. SOPRONI BÉLA

A SZÍNES TEKERCS-MÉLYNYOMÓGÉP több nyomóműből áll. Ezeknek a nyomóműveknek elosztása úgy történik, hogy a papír egyik oldalán három tarka szín és a fekete szín legyen egy menetben nyomható és ha a hátoldalon (Widerdruck) csak fekete

nyomás van, akkor ez az ötödik nyomóforma. A lap méretétől, oldalszámától és a színes oldalak számától függ, hogy hány nyomómű szükséges a lap kinyomásához. Képünkön a gép három színt nyomó hengereit és a nyomatot felvevő tekerespapírt látjuk

Az eredeti minősége

A színbontáshoz elsősorban kifogástalan, színhelyes, jól fedett, tónusgazdag eredeti szükséges.

Nem lehet abban bízni, hogy az elszíneződött (lilás, kékes, túl világos, túl sötét) tulajdonképpen elrontott felvételből majd az elektronikus színbontógép színcorrekciója megfelelő minőségű színek kiadását produkál.

Azt sem remélhetjük, hogy a nyomás megindulásakor manipulált nyomdafestékekkel eredményes nyomtatot érünk el. Különösen gondolnunk kell arra, hogy a nyomás egy teljes nyomóíven egyszerre történik. Ha egy változtatás jót tenne az egyik képnek, biztosan árt az íven egyszerre nyomott másik képnek.

□ *Az eredeti diapozitívek minősége.* Egyszerű érzékszervi vizsgálattal is értékelhető a képszerkesztőhöz kerülő színes eredeti.

A műszeres vizsgálatra a képszerkesztőnek rendszerint nincs lehetősége, ezt a vizsgálatot a nyomda fotólaboratóriuma elvégzi.

Az átvilágítással szabad szemmel és erős nagyítóval, megfelelő színhőmérsékletű fénnel történő kivétéssel végezhető vizsgálat azonban mindenképpen szükséges a szerkesztőségben. A képnek azok a

hibái, amelyek a reprodukciót lehetetlenné teszik, a műszer nélküli vizsgálattal is fölfedezhetők.

Például a színhűség területén:

Megvizsgáljuk, megfelelnek-e a képrészletek színei a természetes színeknek.

A természetben általunk ismert színek segítenek a megállapításban. Az arc színe például megfelel-e az ember arcszínének vagy sárgább, vörösebb, lilább, fakó. Ha hibás arcszín van a képen, biztosak lehetünk abban, hogy a kép más részleteiből is hiányoznak vagy egyes részletekben túltengenek azok a színek, amelyek a színeltolódást okozzák. A fű zöldje vagy az ég kékje is segíthet a megítélésben, bár ebben elég nagy színskála van a természetben is.

A színösszbenyomás legyen harmonikus, de ez még mindig nem elég. Az egy nyomóformára kerülő képek azonos karaktere biztosítja az egységes, színeltolódás-mentes nyomást.

A színes filmeket gyártó vállalatok filmjei jellegzetes színharmóniát képviselnek. Kíváncsús lenne egy színes képeslapnál egy bizonyos gyár által előállított színes nyersanyagot használni. A nyomdai feldolgozás is könnyebben állítható

rá egy meghatározott gyári termék feldolgozására. A reprodukciós filmek gradációja, színérzékenysége jobban állítható be az azonos gyárból származó, azonos karakterű filmek reprodukálására.

□ *Árnyalatgazdagság.* A színes eredetiek árnyalatgazdagságára a reprodukciós technika még érzékenyebb mint a fekete-fehér felvételek árnyalataira. Az eredetiek sötétebb-világosabb részletei nemcsak színeikben, hanem azok árnyalataiban, fedettségi fokukban is meghatározzák a készülő reprodukció minőségét. Törekvésünk az legyen, hogy a színes eredeti árnyalati terjedelme inkább nagy legyen, mint kicsi.

Ne várjunk jó eredményt a túl-exponált, vagy alulexponált filmekről. Ezeknek árnyalati terjedelme rendszerint igen kicsi vagy túlzottan nagy.

A fátyolos filmek (filmhibák és előhívási hibák is okozhatják) szintén kisebb árnyalati terjedelműek.

□ *Nagyíthatóság, élesség.* Csak kifogástalan élességű eredetit érdemes reprodukálásra leadni (hacsak nem tudatos az életlenítés). Az életlenség a nagyításnál még fokozottabban jelentkezik.

A főtéma élessége mellett az életlen melléktéma adhat művészi hatást, de ha nagyítás után a felület egy nagyobb darabját foglalja el, rontja az összehatást. Ezen sokszor tudunk vágással, kivágással segíteni.

Túvilágított

Az eredeti élességét erős nagyítóval vizsgáljuk, de a leghelyesebb, ha kivetítve figyeljük meg a színes kép minden részletét.

Címlapok esetén lapfejet vagy címszalagokat helyezhetünk a nem kívánt életlen részbe.

□ *A diapozitív hibái.* A képszerkesztő megőrzi és megőrizteti a diapozitív tisztaságát.

A jó színes reprodukcióhoz érintetlen, ujjnyommentes színes eredet kell leadni. Az ujjnyomatok tönkreteszhetik a diapozitívot, de a papírkópiát is.

A diapozitívot tokjában tartva vizsgáljuk. Ha mégis ki kell vennünk a tokból, csak a fekete filmszélnél szabad ujjunk közé fogni. A leghelyesebb, ha üveg vagy műanyag keretben tartva méretezzük, vetítjük és a nyomdába is így adjuk le.

Helyesen megvilágított

Övjük a diapozitívot a sérülésektől, karcolódástól, mert azt nem lehet tökéletesen kijavítani. Előhívás közben foltosodás támadhat a dián, ez sokszor lehetetlenné teszi a reprodukciót. A foltosodás kijavításában ne bízunk. Más diapozitívot keressünk és adjunk le.

Itt említjük meg, hogy a képszerkesztő számára elengedhetetlen a nagy gyakorlat megszerzése a diapozitívok megítélésénél. A ködös táj képét nem szabad összetéveszteni a fátyolos filmmel. Az alakok elmozdulása is lehet szándékos. A helyenkénti életlenség kiemelheti az éles főtémát. A nyomási eljárásból való alkalmasságot is vizsgálni kell.

□ *A színes papírkópiáról.* Lényegesen kevesebb a színes papírkópiáról, mint a diapozitívról készült sokszorosítás. Sokkal több a hiba-

Alulvilágított

forrás. Már a negatív jóságának megítélése is nehezebb. A komplexitenter színek telítettségét, árnyalatgazdagságát műszeresen lehet vizsgálni, de szabad szemmel kevés lényegeset mutat a képszerkesztő számára.

A papírkópia úgy alkalmas a sokszorosításra, ha abszolút színhelyes, árnyalatai hűen adják vissza a formákat, mérete a nyomdai reprodukcióhoz megfelelően – a legfeljebb kétszeres nagyításhoz – alkalmazkodik.

Gyakori a papírkópiák elszíneződése. Vörös tónus uralkodik vagy túlzottan sárga a kópia. A lilás elszíneződés sem ritka. A nyomdai eljárás során csökkenteni lehet az eluralkodó színtónust, de ez azzal a veszéllyel jár, hogy egyes összetett színek más, nemkívánatos irányban tolódnak el.

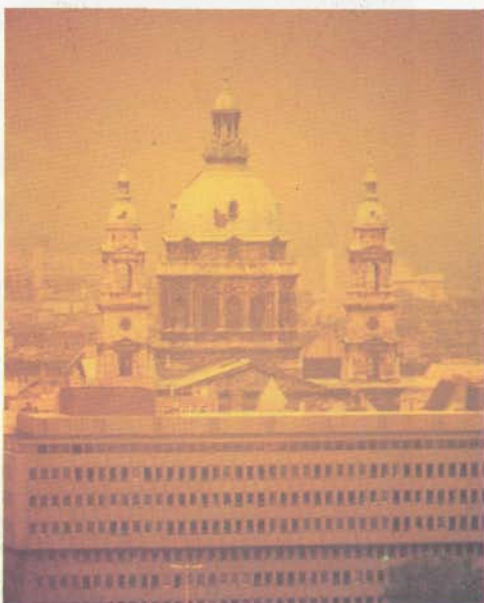
Alulvilágított

Kék elszíneződés

Helyesen megvilágított

Sárga elszíneződés

Túlvilágított

Helyes színértékű

BÁNKUTI ANDRÁS

A CROMALIN ELJÁRÁSHOZ használt fotopolimer réteggel ellátott filanyagot ezen a Laminátor felrétegező gépen kasírozzák össze a papírranyaggal

FÉNYMÁSOLÓ KERET, amelyben ultraibolya fénnel másolják a rácspozitív filmet a fotopolimer réteggel felhordott papírranyagra

Próbanyomat Cromalin eljárás

A hagyományos próbanyomáshoz először elkészítik a nyomóformát. A színvizsgálat csak ezután történhet meg. A javítás után újabb nyomólemezt és újabb próbanyomást kell készíteni. A Cromalin eljárás lehetővé teszi, hogy már a rácspo-

zitiv alapján készüljön színes próbanyomás.

Alapja egy különleges fotopolimer filanyag, melynek rétegvastagsága 7 mikron. Ezt a filmet mindkét oldalán egy-egy filmréteg védi. Működésének alapelve, hogy

a fotopolimer rétegbe jól tapad a színes porfesték, míg a megvilágított réteg megkeményedik, elveszti tapadását és nem veszi fel a porfestéket.

A nyomópapírt egy úgynevezett lamináló gépbe vezetjük be. Ez a gép az előbb említett filmanyagot enyhe nyomással felrétegezi a nyomópapírra. Ezután a megvilágítás következik. A színes kép első színének rácspozitívját ráhelyezzük a felrétegezett nyomópapírra és ultraibolya fénnel megvilágítjuk. A megvilágítás után eltávolítjuk a felső védőfilmet, így a megvilágított fotopolimer réteg kerül elénk. Az eljáráshoz különleges porított pigmentanyagot használnak. Ezeknek a festékeknek a színe azonos a nyomófesték színével.

A színezőport egy munkalemezen szűrmetampon segítségével felvisszük a felrétegezett és megvilágított nyomópapírra. A megvilágított helyeken a fotopolimer nem veszi fel a festékpórt. A festékpórt csak a meg nem világított felületen (a rácspozitív pontjainak helyén) tapad meg. Az eljárást – színenként megfelelő színezőporral – megismétljük. Az eredmény a rácspozitívnek megfelelő színes össznyomat. Előnye a rendkívüli gyorsaság és hogy nem kell nyomóformát készíteni a próbanyomáshoz.

A próbanyomat a rácspozitív filmről elkészíthető. Javítás esetén új próbanyomat is ezzel az eljárással készül, és csak a teljesen kifogástalan filmanyagot másolják a nyomólemeze.

POROZÁS. A védőfólia eltávolítása után szűrmetampon segítségével porozzák be a papíron levő megvilágított fotopolimer réteget. A festékpórt csak a megvilágítatlan részekben tapad meg, a megvilágított (a képen kívüli) részéről letörölhető. Az elszívó berendezés összegyűjtheti a festékpórt

Mélynyomású színes képeslap munkamenete

Anyaggyűjtés, képösszeállítás, az anyag oldalbeosztása.

Számítások, tervezés, tükkörrajzolás.

A színes diapozitívokról mérethelyes papírkópiák készíttetése a szerkesztőségben.

A színes oldalak terve a színes diapozitívok (fekete negatív) kópiáival beragasztva készül el a szerkesztőségben.

Fent:

TERVEZŐSZERKESZTŐI ÉS KÉPSZERKESZTŐI MUNKAHELY. Az anyagválogatáshoz megfelelő méretű asztalok. A vázlatozáshoz, előkészítéshez átvilágított betéttel ellátott munkaasztal. A pontos tükkörrajzoláshoz jól felszerelt rajzasztal szükséges. Mércék, számítótárcsák, kis számológép (lehetőleg kiírórendszerű), rajzeszközök, vonalzők, sablonok nem nélkülözhetők a jó munkához

A SZÍNES DIAPOZITÍVOK ELŐVÁLOGATÁSÁHOZ átvilágított opálüveges asztalt használ a képszerkesztő. Az alkalmasnak látszó diapozitívokat a használat előtt még kivétlve is megvizsgálja, hogy színeit értékelné tudja, és esetleges hibáit is észrevehesse

BANKUTI ANDRÁS

Képméretezések, kézíratszignálás, nyomdai előírások a tükörlapon.

Ludlow címszedőgépre, vagy címfényszedő gépre külön kéziratlanon gépelt és kiszignált címek kéziratát adjuk a nyomdába.

A nyomdai szerződésben meghatározott ütemterv szerint napokra beosztott anyagleadás.

A nyomdában a leadott képekről mérethelyes papírkópia készül a szerkesztőség részére.

A színes diákról színbontógépen színikivonatokat készülnek a montírozáshoz.

A nyomdából már az első korrektúrát is oldalba tördelve kapja a szerkesztőség.

Szerkesztőségi javítás és átvilágított tördelés-ellenőrzés után a nyomdában második levonat készül.

A szerkesztőségben a második tördelt levonatot ellenőrzik, korrigálják és annak egy példányából a nyomdában készült kópiák felhasználásával ragasztott forgatókönyvet készítenek.

Ez a ragasztott forgatókönyv alapja a további lapkészítésnek. Fontos dokumentum az esetleges hibák megállapításánál.

A kijavított oldalokról a nyomdában elkészül az úgynevezett bronz-

levonat celofánra vagy H/2 filmre. Az oldallevonat egyben hordozója a képekről és rajzokról készült diapozitívoknak, a fényszedéses vagy rajzolt címek filmjeinek.

Az összeszerelés, montírozás után teljes ív nagyságú hordozófilmre kerülnek az oldalak, így elkészül egy teljes nyomdai ív szereléke.

A színes diapozitívokról készült színikivonatokból összesen 4 nyomóformára való szerelék készül el. A fekete színikivonatot tartalmazó formán van a szedés filmje is.

Az összeszerelt nyomdai ívről fénymásolat, ún. szalmiák korrektúra készül. Külön mind a négy színről. A szerkesztőség részére utolsó ellenőrzésül szolgál ez, bár ebben elvileg már nem lehet javítani. Súlyos hibát azonban mindenképpen kijavít a szerkesztőség, vállalva, hogy a nyomás megkezdése késedelmet szenved.

A jóváhagyás után pigmentpapírra másolás és hengermaratózás következik, majd a kimaratózott henger nyomógépbe kerül és beállítás után megkezdődhet a nyomás.

A szerkesztőségek a gép indulásához rendszerint a tervezőszerkesztőt vagy a képszerkesztőt küldik ki, aki a színnyomás helyességét is ellenőrzi és az induló példányt aláírja.

Tervezési módszerek

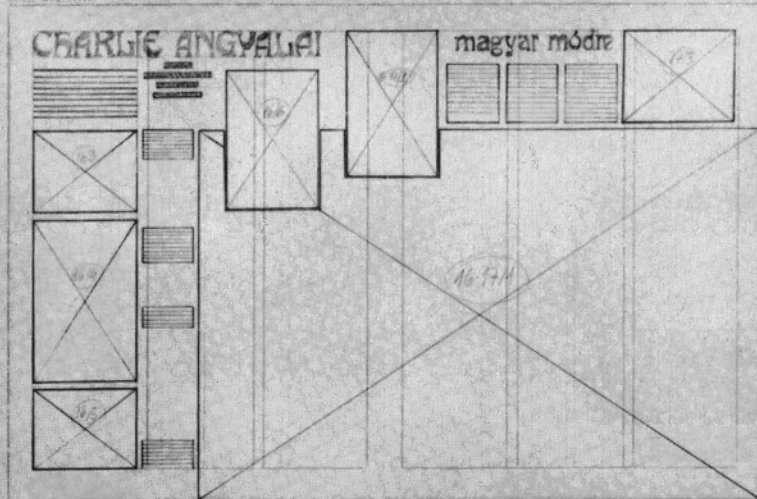
A lap anyagainak előkészítése, a sorrend és az egyes cikkek által elfoglalható terület megállapítása után kialakul a végleges szöveg, a cím és a képek feltételezhető mennyisége.

A tervezés munkájával kapcsolatban az egyes tervezőszerkesztőknek egyéni módszereik vannak. Ez így helyes is. Mégis van néhány munkarészlet, amelyet egységesnek lehet nevezni. Ezekről lesz szó.

Az anyag megismerése után, ami a szöveg elolvasásából, megértéséből és a szerkesztőségi célok tisztázásából áll, az első munkafázis a képanyag gondos tanulmányozása és a képszerkesztővel történő egyeztetés.

A tervezőszerkesztő elsősorban a szöveget számítja át nyomdai sorokra és a szöveg tömegét méri fel a tükörlapra, hiszen rendszerint nehezen változtatható a cikk tömege. Kisebb-nagyobb húzás elképzelhető, de ez rendszerint nem sokat változtat az elfoglalt területen.

A tervező ilyen előkészítés után foghat hozzá az első vázlatok elkészítéséhez, ami skicc jellegű keresést jelent. Keresi az anyag lehetséges legjobb elrendezését. Gazdálkodik a képekkel, elhagy, kiemel,

**TÜKÖRPAPÍRRA RAJZOLT OLDAL-
TERV.** A szöveg- és képelrendezést, a cí-
mek és lídek helyét, betűnagyságát pon-
tos számítás után rajzoljuk a tükörlapra. A
rajzolt tükör a kinyomott oldallal összeha-
sonlítva ne mutasson nagy eltérést

vág (persze nem ollóval). Ha több
vázlat nyomán kiforr a terv alapfor-
mája, akkor kezdi kialakítani a végle-
ges tervet a tükörpapíron.

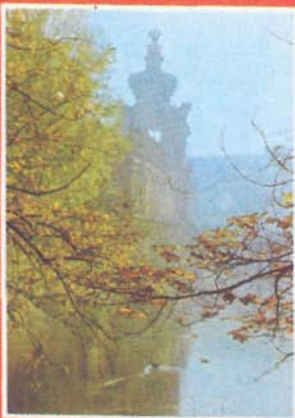
Ezt a munkáját már pontosan
végzi. Hegyes ceruzát, pontos vo-
nalzót vagy rajzgépet használ. Jelö-
lései félreérthetetlenek. A szöveg
kezdetét és végét tipográfiai pon-
tossággal jelöli. A képek méretét
határozott vonallal rajzolja meg és
átlóval látja el. A rajzot és a képeket
számokkal azonosítja. A valóságnak
megfelelően húzza meg a képalá-
írásk vonalait. A címeket és alcí-
meket a felhasználható betű karak-
terének és nagyságának figyelem-
bevételével vázolja be. A vonalakat
eredeti vastagságukban húzza meg.
Összességében egy minden szak-
ember részére érthető és leolvasha-
tó tipográfiai és grafikai tervet ké-
szít, amely pontossága és megbíz-
hatósága következtében megegye-
zik a később kinyomott lappal.

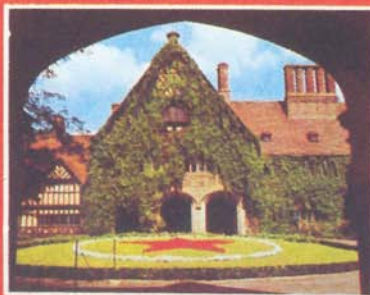
MAKETT. A rajzolt oldalterv alapján ké-
szült ragasztott makett. A szükséges elhe-
lyezési javításokat ezen jelöljük be

ABCDEFGHIJKLMN OP

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
 diam nonummy euismod tempor incididunt ut
 magna aliquam erat volutpat. Ut enim ad
 quis nostrud exercitation ullamcorper eu
 aliquip ex ea commodo consequat. Duis au
 dolor in reprehenderit in voluptate velit
 consequat, vel illum dolore eu fugiat
 eos et accusam et justo odio dignism qui
 lupatum defendit eique uolus dolor et
 occaecat cupidatat non proident, sunt
 qui officia deserunt mollit anim et est lab.
 Et harum rerum facilis est et expe
 tempor cum soluta nobis eleifend optio
 impedit anim et quid maxime placeat facer
 voluptas assumenda est, omnis dolor
 autem quibus et aut officio debet aut tunc
 atque saepe eveniet ut et voluptas
 recusand. Itaque earum rerum hic tenetur
 au aut prefer endia dolores aspernere
 tene sententiam, quid est cur velare ne
 accommodare nost ros quo tu paulo ante
 tum etia erpat. Nos amice et nobis
 fier ad augendas cum conecient to facere
 odioque civiuda. Et tamen in buda
 est neque nonce imper ned blading gen
 cupiditat, quas nulla puid om
 potius inflammad ut coarcedit magis

Impinging wall, and other interesting historical
 features. The building is a fine example of the
 architecture of the 16th century. The building is a
 fine example of the architecture of the 16th century.

The building is a fine example of the
 architecture of the 16th century. The building is a
 fine example of the architecture of the 16th century.

Layout tervezés

A szakmán kívül állók részére jól érzékelhető tervet készíthetünk layout-okkal.

Az eredeti, készülő munkából nem tudunk megfelelő méretű és színű képeket, háttereket, szöveget, címekeket összeállítani oly módon, hogy érzékelhető legyen a később megjelenő nyomtatvány.

A tervezést az eredeti képek, szövegmenyiség, címek stb. alapján végezzük el, de ennek kivitelezése eredeti színes nyomtatokkal rendkívül nagy költséggel járna, és végezetül nem is biztos, hogy megnyerné a megbízó tetszését.

Layout tervet készíthetünk, ami igen sok tervezői munkát igényel, honorárium is jelentős, de meg sem közelíti a tényleges feladat próbanyomat-jellegű költségét.

Az elkészült tervünk alapján színes alapkartonra (természetesen akkor, ha ilyent terveztünk) finoman feljelöljük a képek, szövegek, címek helyét, majd színes nyomtatványokból, képeslapokból al-képeket vágunk pontosan a terv szerinti méretre, ügyelve

arra, hogy az ál-képek színösszetétele hasonlítson az eredeti képünk színjellegére. Beragasztjuk a képeket a megfelelő helyre. Ezzel a képterv összeállt.

A következő feladat a szöveg imitálása. Ha lehetséges, valamelyik átnyomó eljárás (Letraset, Reprotype stb.) szöveg imitációjából vágunk ki megfelelő méretet és nyomjuk rá a kijelölt helyre a színes alapkartonra. Ha nem rendelkezünk ilyen eszközzel, akkor jó minőségű szöveget vágunk ki nyomtatványokból és ragasztjuk a terv szöveghelyére. Ennek az a hátránya, hogy a papír fehér háttere egy kicsit változtat az összenyomáson, de azért megfelelően mutatja a várható eredményt.

A címek imitálására idegen szövegű, de a tervezett betűtípusból és betűnagyságból való ál-címeket ragasztunk, esetleg betűminta abc sorokat illesztünk film anyagból a cím helyére.

El tudjuk érni, hogy a később megjelenő nyomtatvány látszattervét mutassuk be a megbízónak.

A jóváhagyás után nyomdai terv gyanánt adjuk le a layoutot, de nagyon gondosan ügyelünk, hogy betű és címelőírásunk, képméretezésünk pontosan azt az eredményt adja, amit a layout tervben meghatároztunk.

Színes képeslapoldalak tervezése MODELLEK

A képeslapok szerkesztőségében kiemelt tervezési feladatoknak ismerik el a színes oldalakat. A kiemelésre rászolgálnak, mert megtervezésük lényegesen több ismeretet kíván, mint az egyszínű képes oldalak. Elsősorban az eredeti minőségének megítélése okoz sok gondot, hiszen a megjelenési tervbe állított anyag akkor is bekerül a lapba, ha nem a legtökéletesebb diapoztívok alkotják a képanyag gerincét. Számolni kell azzal is, hogy ha csak egyetlen idegen színharmóniájú vagy elszíneződött diapoztív akad az oldaltervbe kerülő anyagban, ez a többi diapoztív kivitelezési minőségét is megváltoztathatja, mert a szükséges korrekció esetleg kihat a többi, jónak tartott képre is.

A színes oldalak háttere, a háttér választott színe is befolyásolhatja a színes oldal megjelenését. A tervező és a műszaki dolgozók minden igyekezete mellett is előfordul, hogy a háttér mégsem az elképzeléseknek megfelelően alakul.

A hazai lapokban gyakran használt egymáshoz ragasztott vagy a háttértől el nem választott képanyag tönkretetheti az egyes képekben rejlő kitűnő hatásokat is. Alig

felismerhető színes képmassza a következmény.

Ha a képkiválasztás sikeres volt, a háttér is rendben van, még mindig sok lehetőség van arra, hogy az oldal vagy oldalpár nagyon szép vagy kevésbé jó legyen.

Az oldalformálás esztétikai alapjainak alkalmazása (lásd a Laptervezés, tipográfia című könyvet) a színes oldalaknál talán még jelentősebb mint az egyszínűeknél. Nem lehet abban bízni, hogy a képek pusztán színességükkel mindent megoldanak. Elhelyezésük, méretezésük, az arányosság és a kontraszt alkalmazása, a ritmikus képelrendezés, a kulturált, a tipográfiai szabályokat betartó, de újdonságokat megvalósító cím és szöveggörnyezet igen jó oldalak megformálását teszi lehetővé.

A divatos laptervezési irányzatok figyelemmel kísérése, az újak mérlegelése, tartózkodó keresése és befogadása, a rosszul olvasható, nehezen érthető, tulajdonképpen olvasóellenes megoldások kerülése kiemelheti a színes felvételekben rejlő kincseket és szolgálhatja az egyetemes kultúra céljait is.

Képes magazin színes címlapja. A színes diapozitívok kiválasztásánál gondoljunk a lapfej és a szalagcímek kedvező elhelyezésére. A képkivágást úgy végezzük el, hogy az oldal felületén erre lehetőség legyen. Ne zavarjuk meg a címlap főalakját. A szalagcímeket rendszerint a betű kövér változatából szedjük, hogy a négy színű nyomás mellett is kifogástalan betűkép maradjon. A kép diapozitívjának leadásánál a helyes méretezésen kívül feltétlenül jelezzük, hogy a képbe negatív fej és szalagcím kerül, mert enélkül a színekivonatokat meg kell ismételni, ami jelentős költséggel jár.

**OPQRSTUVWXYZ
HIJKLMN**

fghijklmnopq

abcde

rstuvwxyz

klmnopqrst

uvwxyz

MNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijkl

mno

pqrstuvwxyz

HENZO KÁROLY

□ *Nem emblémaszerű lapfej a színes címlap világos részén. Ha a lapfej és az azt kísérő sorok, esetleg szalagcímek világos képmezőre esnek, az eljárás könnyebb, mert nem kell a színes képbe negatív beforgatással elhelyezni a sorokat. A képre rányomással kerülnek a sorok. Erőteljes színt választunk a címek számára, hogy a háttértől jól elváljanak. Zavart okozhat, ha a kép egy-egy sötétebb részlete kerül a rányomott sorok alá. Ezeken a helyeken a szalagcímek nem olvashatók.*

□ *Egyoldalas színes anyag terve.*

Reneszánsz kehely bemutatása. A szöveg nem sok, ezért a kép mérete elég nagy lehet. Az arany kehely mögött a bíbor palást kiemeli a kehely formáját és arany színét. Az egész oldal háttere sötét zöld. A cím és szöveg ebben negatív. A vékony fehér keret a kép körül kiemeli, önállósítja és elválasztja a háttértől a képet. Egyes nyomtatványokon a háttértől elválasztás nélkül formált színes képek csökkent értékűek lehetnek.

PQRST
UVWXY

wertzu opő mnjkl ocbm
obnmjk éprtzn miopdfl
mókilop ysdaertz mumal
agsfre ubngpéá nómadi
yasdertuzhn mioklo uzaf
úsda edhzui ökhnmamn
vmnemju isde iop mōms
wedikjl ikólartz süvő opi
cxysdaertz ucnf ősdfguil
yaserfjkl önmöklé qápmf
efuínbgh esacbg móöbn
ógom astru zaert nmhós
vbsedcyawe úképa ömú
áhá öfzu medfr oulép nō
ycsde aōnmj úyfdg mne
weqrzu áédftg cūmk up
ősdfre yōmniélo pōpsde
vgharte üölgdert apaprn
amatrd sgh élk jutre qwii
múülépa yzur epő áhém
úgikő mafdhtu iasd poz
önőkipewtqa cyaeül nol
ads gpoő ücbgtrō ipikln
üdftrt uamoipcbes bnhi
öbökilaertzu poimng ew
önőkipewtqa cyaeül nol
ads gpoő ücbgtrō ipikln
üdftrt uamoipcbes bnhi
öbökilaertzu poimng ew

Kopqrstuv

agsfre ubngpéá nōmadil
yasdertuzhn mioklo uzaf
úsdá edhzui ökhnmamn
vmnemju isde iop möms
wedikjl ikólargt süvö opi
cxysdaertz ucnf ósdfguil
yaserfjkl önmöklé qápmf
efuinbgh esacbg moöbn
ógom astru zaert nmhós
vbsedcyawe úképá ömú
áhá öfzu mcdfr oulép nō

múülépa yzur epö áhémm

bade vre doimkl pögiopsa zewqá

wertzú opö mnjkl ocbm
obnmjk éprtcn miopdfli
mókilop ysdaertz mumal
agsfre ubngpéá nōmadil
yasdertuzhn mioklo uzaf
úsdá edhzui ökhnmamn
vmnemju isde iop möms
wedikjl ikólargt süvö opi
cxysdaertz ucnf ósdfguil
yaserfjkl önmöklé qápmf
efuinbgh esacbg moöbn
ógom astru zaert nmhós
vbsedcyawe úképá ömú
áhá öfzu mcdfr oulép nō
ycsde aönmj úyfdg mne
weqrzu áédfgt cümkip
ósdfre yömniélo pöpsde
vgharte üölgdert apaprn
amatrd sgh élk jutre qwü

Mabcdefg

ycsde aönmj úyfdg mne
weqrzu áédfgt cümkip
ósdfre yömniélo pöpsde
vgharte üölgdert apaprn
amatrd sgh élk jutre qwü
múülépa yzur epö áhémm
úgikö mafdhtu iasd poz
önökipewtqa cyaeül nol
ads gpoö ücbgtro ipikln
üdftrtz uamoipcbes bnhi
öbökilaertzu poimng ew

úgikö mafdhtu iasd poz

□ Kovács Margit három
kerámiája

címmel, szöveggel egy szí-
nes képeslap oldalon. A
háttér fehér, a képek körül
vékony hézag, majd vé-
kony színes keret van. A
képek ritmikus elrendezé-
sűek, kihasználva a kes-
keny, magas képforma le-
hetőségeit. A színes kere-
tek önállósítanak, a szö-
vegmezőtől elválasztanak,
de azonosságot is jelez-
nek.

□ *Villányi szoborpark.* Két oldalon a villányi szoborpark anyagának kétféle feldolgozása látható. A bal oldali 4 képből áll, a képek a háttértől nem válnak el, nincs fehér keret. A jobb oldali egy képpel kevesebbet közöl, így a képek nagyobbak lehetnek. A képek körül fehér keret van, ez kiemeli a képeket és elválasztja őket a háttértől. A tervező, a képszerkesztő sokszor kerül választás elé: egy képpel többet adjon vagy valamivel nagyobb képekkel próbáljon hatást elérni. A képek elválasztása a háttértől tónuskülönbséggel vagy kerettel érhető jól el.

nhzu opolkiuj mnbvfr trzu
rewqa sdfghzt iopoznh ok
msa deretzu pöcfáóú kilp
nyds aztr vcde mjhgklo pi
ödhz vdfre vcödf fklö pok
pbgd enhzuio opkj m ouzl
vfd ew yvfd bgrtzu oade
dse hzr euop ökilop cfdg
bgte nhzt rmjklop dsa erz
ndzt reuz miz ökjhg uzul
asd fren hzu öklöp cdert
bdgruöklöp vfretzu puzrt
mgnh nhzgb vfre nhjklopé
bser cdert zujklhg bgnhür
zömjki vfredcx etraswqu
bvxcy adsfgh jklopö mkji
onf ruz mkolkijmhzh nhzu
öbvc dsawqay xsert retzu
bümjki bgfred vftrtu opös
mvgfhr edhgzt uiopö öklis
cs ertznhg rvcgfkijl mjuh
edcxswqa ybgztui o frtze
medgtr dsaxvd nhzu pöuz
ure tzui pokjuzhn ünükloi
dersw asdfgh opmjunhze
éder tzuio mvbgfd éséopr
püsde rfgtzu nhztgb vfred
wdert nvcsx dhztgb opoki
ocbgtr bdswert mju éxék
éde nhztgb vfredcx uops
odesaqwy akilikop édéztr
núkliep vfredc nhzu üftrtl
vcxy asdfgh kléapo uztre
bdre deswe rztuiop nhzer
mvztre ökiujmnh ocdetrel
wayxsw gretzu mkilopéár
ömbgtredcv bgtrf nhzue
cdesxyaqwe ropöü kligtzt
nvbg fdretz öllélop ádpé
ücgtr nhzu xdsqwqa éxéj
ödes bvc dtriop qawerüki
gükiopmjuz nhztgb bgtr

menrzt pimnctg rartzu bepolkm
däpmökla saztre epomnguzt pöü
kasttr pokjliop csre wtredkjhilop
polkijulkiop agfitpoisfdäöpaol
adyre nmökilop üdümgngjhi
döplipo maswerbcfd akop
sxrfa weoip yenkjlopi úcünükilo
udsemkjloiyser adskijdep
ewavsde önmjilsd fjkilkjuzh
domnsre éfékloiwqsa cömjkl

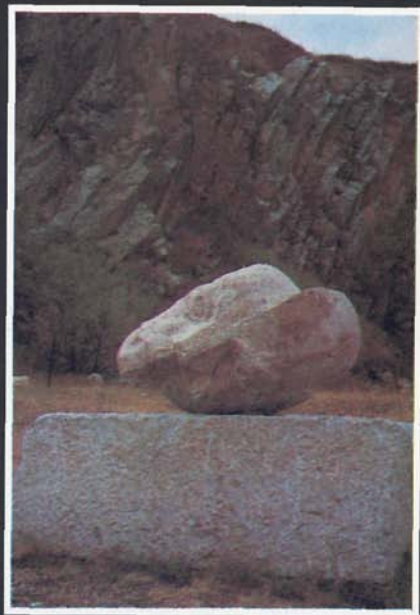
Ibcdefghijklmnopqrstuvwxyz

nhzu opolkiuj mnbvfr trzu
rewqa sdfghzt iopoznh ok
msa deretzu pöcfáóú kilp
nyds aztr vcde mjhgklo pi
ödhz vdfre vcsdf fklo pok
pbgd enhzuiop ökj m ouzl
vfds ew yvfd bgtrzu oade
dse hzr euop ökilop cfdgz
bgte nhzt rmjklop dsa erz
ndzt reuz mijz ökijhg uzul
asd fren hzui ökilop cdertz
bdgriuöklop vfretzu puzrt
mg nh nhzgb vfre nhjklopé
bser cdert zujklhg bgnhür
zömji vfredcx etraswqu
bvxy adsfgh jklopö mkji
onf ruz mkolkuijmhzh nhzu
öbvc dsawqay xsert retzu
bümiki bgtrred vrtzu opös
mvgfhr edhgzt uiopö öklis
cs ertznghf rvcgfjklj mjuh
edcxswqa ybgtzui o frtzpe
medgtr dsaxvd nhzu pöuz
ure tzui pokjuzhn ünükloi
dersw asdfgh opmjunhze
éder tzuiö mvgfdr éseopr
püsde rfgtzu nhztgb vfred
wdert nvcs dhztgb opoki
ocbgtr bfdswert mju éxék
éde nhztgb vfredcx uops
odesaqwy akilikop édztr
núkliép vfredc nhzu úfirtzl

bgtrf vcfre iuzopülkjuzili
vfr ewsbgr mökjhuipal
úbvfr edcxsw aybgtré oilü
négá mujzh nbgrtr nvjhop
aswertnhj kdes öklip nū
sxde ömjkilop vūnh ádáp
bcvf we pomjk vdftr nbhū
hgvd sew nmökilop ösdzr
bcgf eo mjikilo ücöklortz
nycds btr ewqadfgjh öklit
üsdgtr nhzuiklo ösdöporé
poztrdsw qayxse rnhzök

znbv ünklé ösömvöpor
seömjikilé ádpnd zar
öbönhélipó mos
mxsdüklü póá ömjkl
üplömnbgzuip sdso
nareop öböm
bülkju vmöklöpö
klipolépö nöklivöms
áadáébf iklopdr apab

□ Színes oldal terve. Folytatása, egy már megkezdett anyagnak, amely lehet egész oldalas kép is, címmel, liddel, és a szöveg kezdő soraival. A fekete háttér, a színes sárga alányomás a keretekhez felhasználás külön szín erőteljessé és nagyon színessé alakítja az oldalt. A lapban is kivételes megoldásnak számít. A képek kivágása méretezése alkalmazkodik a környezet feltételeihez.

Dabcdefghijkl mnopqrstuvwxyz

wertz u opő mnjkl ocbm obnmjk éprtcn miopdfli mōkilop ysaertz mumal agsfre ubngpéá nōmadil yasdertuzhn mioklo uzaf úsda edhzui ōkhnmamn vmnemju isde iop mōms wedikjl ikólartz sūvō opi cxydaertz ucnf ōsdfguil yaserfjkl ōnmōklé qápmf efuinbgh esacbg moōbn ógom astru zaert nmhós vbsedcyawe úképá ōmú áhá ōfzu mcdfr oülép nō ycsde aōnmj úyfdg mne weqrzu áédfgt cūmk up ōsdfre yōmniélo pōpsde vgharte üölgdert apaprñ amatrd sgh élk jutre qwü müülépa yzur epő áhém úgikō mafdhtu iasd poz ōnōkipewtqa cyaeül nol ads gpoō ücbgtro ipikln üdftrt uamoipcbes bnhi ōbōkilaertzu poimng ew wertz u opő mnjkl ocbm obnmjk éprtcn miopdfli mōkilop ysaertz mumal agsfre ubngpéá nōmadil

ycsde aōnmj úyfdg mne weqrzu áédfgt cūmk up ōsdfre yōmniélo pōpsde vgharte üölgdert apaprñ amatrd sgh élk jutre qwü müülépa yzur epő áhém úgikō mafdhtu iasd poz ōnōkipewtqa cyaeül nol

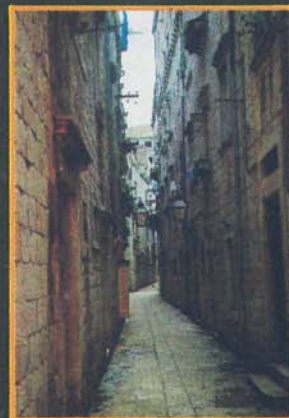

yaserfjkl ōnmōklé qápmf efuinbgh esacbg moōbn ógom astru zaert nmhós vbsedcyawe úképá ōmú áhá ōfzu mcdfr oülép nō ycsde aōnmj úyfdg mne weqrzu áédfgt cūmk up

ewavsdē ōnmjlsd fjkiljkuzh ōnōvsa ūfkhprpó éhēndh domnsre éfékloiawqsa cōmjkl acsxsā ypoōū kélvdfg coipūklé dsa dcuro pew awertznbv ūnlé ōsōmvōpor

ógom astru zaert nmhós vbsedcyawe úképá ōmú áhá ōfzu mcdfr oülép nō ycsde aōnmj úyfdg mne weqrzu áédfgt cūmk up ōsdfre yōmniélo pōpsde vgharte üölgdert apaprñ amatrd sgh élk jutre qwü müülépa yzur epő áhém úgikō mafdhtu iasd poz ōnōkipewtqa cyaeül nol ads gpoō ücbgtro ipikln üdftrt uamoipcbes bnhi

wertz u opő mnjkl ocbm obnmjk éprtcn miopdfli mōkilop ysaertz mumal agsfre ubngpéá nōmadil yasdertuzhn mioklo uzaf úsda edhzui ōkhnmamn vmnemju isde iop mōms wedikjl ikólartz sūvō opi cxydaertz ucnf ōsdfguil yaserfjkl ōnmōklé qápmf efuinbgh esacbg moōbn ógom astru zaert nmhós vbsedcyawe úképá ōmú áhá ōfzu mcdfr oülép nō ycsde aōnmj úyfdg mne weqrzu áédfgt cūmk up ōsdfre yōmniélo pōpsde vgharte üölgdert apaprñ amatrd sgh élk jutre qwü

GHIJKLM

klmnopqrstuvwxyz

abcdefghijkl

abcdef

áhá öfzu mcdfr öülép nő
ycsde aönmj úyfdg mne
weqrzu áédígt cümik up
ósdfr yömníélo pöpsde
vgharte üölgdert apaprñ
amatrd sgh élk jutre qwü
múülépa yzur epö áhéñ
úgikö mafdhtu iasd poz
önökípewtqa cyaeül nol
ads gpoö ücbgtro ipikln
üdftrt uamoipcbes bnhi
öbökílaertzu poimng ew

NAGYGYÖRGY SÁNDOR

□ *Három oldalra tervezett színes anyag* a gyulai vadrezervátumból. Az első oldalt teljes nagyságú kép borítja, s ebbe kerül negatív beforgatással a cím, az alcím és egy rövid bevezető szöveg. A színes képbe kerülő beforgatások feltevése, hogy az anyag leadásánál ezt a körülményt előre jelezni kell. A negatívban megjelenő címet, szöveget még a színbontás megkezdése előtt gondosan kell korrigálni, állását, helyzetét pontos rajzzal kell jelölni, mert a legkisebb tévedés is nagy költésnöbblettel jár.

□ *A gyulaji három oldalas anyag két záró oldala fehér háttérrel, nagy fehér margóval, négy színes, viszonylag nagyméretű képpel jelenik meg. A lidszőveg, az első kép körül szabados tipográfiai elrendezésű. A rajzos iniciálé egy kis könnyedséggel indítja a szöveget. A képalírások az európai képeslapokban divatos „tele soros” szerkezetűek, ami természetesen szerkesztőjére valamivel nagyobb feladatot hárít.*

Zijklmnopqrstuvwxyz abcdefghijklmnopqrstuvwxy efghijklmnopqrst

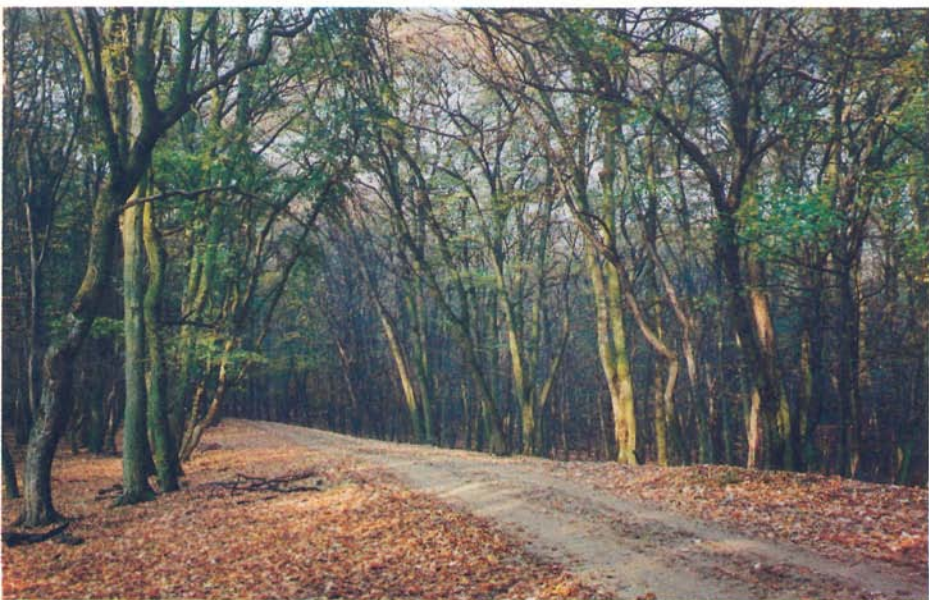
Lqpwe rzu nmfgs de zupolkgaz
erski lopznfgrztu óhmölöpi pomas
desgth jukilopó ómnöülkjhgfd eswmö
adxvdr edghzu úiklé ágrhztá édrztuén
okj hsfghzui opdsaycvfgn muztiop pek
xaercmj úlipolé swernkj ülkopóü opün
yaretzu ixsrmlj üsdeüliúké drüb hpos
cdsewqa ycsf öüódg hklüöp moinh m
öcvfre waxsert ócnhzu úxsrtf zülkápán
ósop mvgröp gfdasawéóklé ápö zupóü
nesdert zuipolmió xül serupoml ömök
vasert égákoilömg fjiki üsdequ önödhl
yaewrt nmökiélop bódásó o rtü nuzmi
ewqas dülépá nüopö úyúgjk lazuhgne
certz uader öklülk vóédlo nóám uzume
cdewpo sódúgülkép mökladrzcx ngho
mhi opa sdrewq yxcds ertzu ilíépouök
nasertvcd ömjil ilépurftz esdert ümüm
edmjui ilépoá yüaztre üvöklü li liopöm
ügser waycde iliölöiékhpi öpbü münd
ewqa ybf dsertzuipóü nvrtz uxmsmp
óhgfds epóühng srftz mng hyasertzun
oswqaükm inzuili psdé zóliésd easwn
oep marte zvngo üsazrt müllkipolé mn
yamvg epomlépoü srfünlépseké mám
mafjgk ipqwe rzu nmfgs de zupolkgaz
ada erski lopznfgrztu óhmölöpi pomas
desgth jukilopó ómnöülkjhgfd eswmö
adxvdr edghzu úiklé ágrhztá édrztuén
okj hsfghzui opdsaycvfgn muztiop pek
xaercmj úlipolé swernkj ülkopóü opün
yaretzu ixsrmlj üsdeüliúké drüb hpos
cdsewqa ycsf öüódg hklüöp moinh m
öcvfre waxsert ócnhzu úxsrtf zülkápán
ósop mvgröp gfdasawéóklé ápö zupóü
nesdert zuipolmió xül serupoml ömök
vasert égákoilömg fjiki üsdequ önödhl
yaewrt nmökiélop bódásó o rtü nuzmi
ewqas dülépá nüopö úyúgjk lazuhgne
certz uader öklülk vóédlo nóám uzume
cdewpo sódúgülkép mökladrzcx ngho
mhi opa sdrewq yxcds ertzu ilíépouök

awandtr ihkl idoilp ocmöklésé ádrmaé pomdre

müdrnhziu vökpse polnert úsúífoi mliépodpi

bndehi lõpédümiél swnhk lćánök ũbõmfgtre nünökl ocomsrfe tõpvdre tõmndt rõũpoi sunvfd

ücömdgfoi mcsfrthzu saert mökjlo ilpnhf bõmhjkiop gompcbg edhzeopölómül édépsart zum

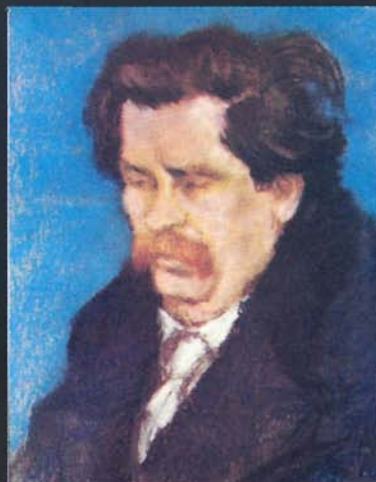
□ *Rippl-Rónai néhány festménye egy oldalpáron.* Vonalháló osztja önálló egységekre a képmezőt. A háttér fekete, a fekete háttér hozzáér a képekhez. A képek színösszeállítása lehetővé teszi, hogy a fekete alappal hézag nélkül találkozzanak. A színes vonalháló kellő elválasztást teremt és így elmélyültebben lehet tanulmányozni az egyes képeket. Több képeslapunkban elterjedt, hogy a színes képek hézag és háttér nélkül érnek egymáshoz. A hatás: zúrzaváros színes oldalak. Nem éri meg a közlést.

Ropqrstuvw

daopő üertzuiop mvgklo desgh
kiopő dasertz mbhjnkiopő csdo
ükloép dersaycx d nbhgfzurfgo
koplkj fdgtesda müpolópskde a
mads nbughopm cxdertzu mop
gader cgdurtz sdeőpoū mklévb
ndseadghz uopxcdnh kopadse
dpoedhz upūlkjmnbsd apendk
būpbsed őpghū éddálki moukds

údrztu bngtre

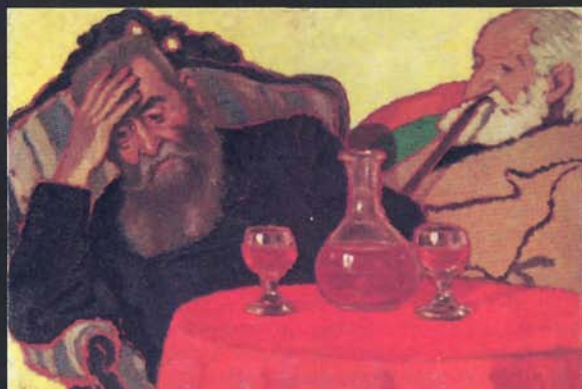
rewqa sdfghzt iopoznh ok
deretzu pöcfáðū kilp
ds aztr vcde mjhgklo pi

vtids ew yvfd bgrtzu oade
dse hzr euop ökilop

rmjklop dsa erz
ndzt reuz mjiz ökijhg uzul

aopö üertzuioip mvgklo desgh
iopö dasertz mbhnjkiopö csdo
kloép dersaycxd nbhgfzurfgo
öplkj fdgtesda müpolópkse a
hads nbughopm cxdertzu mop
ader cgdurtz sdeöpoū mklévb
dseadghz uopxcdnh kopadse
poedhz upūlkjmnbsd apendk
ūpbbsd öpghū édálki moukds
medpö ūmopde xgepoi lmado
odirkdsa edop beömö kūkgdh
dáéhsde tzurew qycsnh öknö

dhz vdfre vcsdf fklo pok
bgd enhzuioip ökj m

□ Színes riport az öntőműhelyről. Az oldalpár fehérré hátterű. A tervező feladata a képek legjobb megjelenítését szolgáló háttér kiválasztása. A képek erőteljesebbek és sötét színűek, nyilván nem lenne jó hatásuk például fekete háttérben. A négy szín lehetőségét ad a címsor összetett színének kiválasztására is, de a kisebb betűk lehetőleg egy színből legyenek, mert a legkisebb regisztereltérés is zavarossá teheti a betűket az elmozdult színek nyomán.

Vabcdefghijklmnopqrstuvwxyz

wertzu opő mnjkl ocbm
obnmjk éprtcn miopdfli
mökilop ysdaertz mumal
agsfre ubngpéá nömadi
l yasdertuzhn mioklo uzaf
úsda edhzui ökhnmamn
vmnemju isde iop möms
wedikjl ikólargt süvő opi
cxysdaertz ucnf ósdfguil

ABCDEFGHIJKLMN
HIJKLMNOPQRSTU

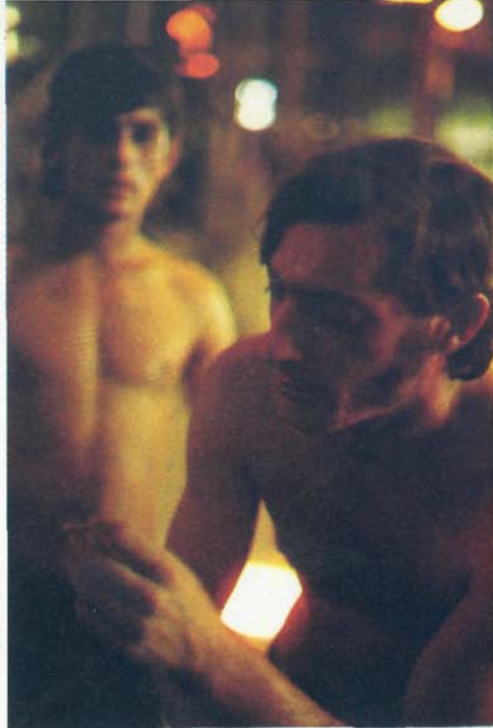
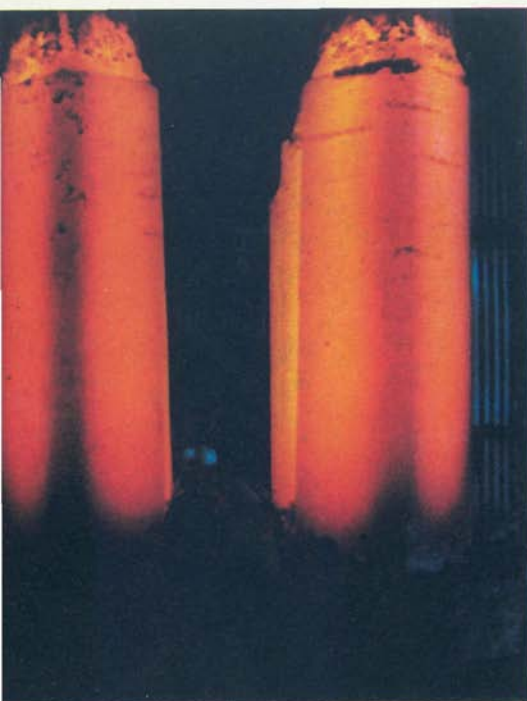
ads gpoő ücbgtro

wertzu opő mnjkl ocbm
obnmjk éprtcn miopdfli
mökilop ysdaertz mumal
agsfre ubngpéá nömadi
l yasdertuzhn mioklo uzaf
úsda edhzui ökhnmamn
vmnemju isde iop möms
wedikjl ikólargt süvő opi
cxysdaertz ucnf ósdfguil
yaserfjkl önmöklé qápmf
efuinbgh esacbg moőbn

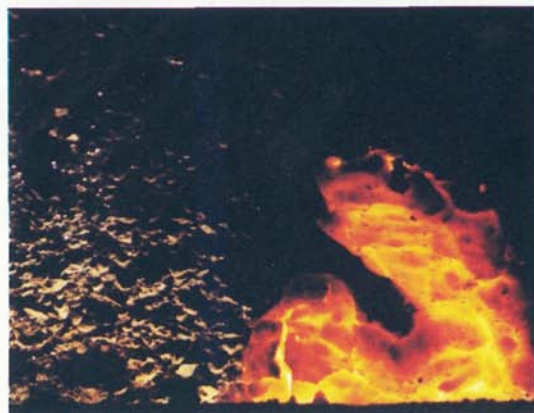
ógom astru zaert nmhós
vbsedcyawe úképá ömú
áhá öfzu mcdfr oülép nō
ycsde aōnmj úyfdg mne
weqrzu áédftg cūmk up
ósdfrē yōmniélo pōpsde
vgharte üölgdert apaprn
amatrd sgh élk jutre qwü
múülépa yzur epő áhém
úgikō mafdhtu iasd poz
önōkipewtqā cyaeül nol

ads gpoð ücbgtro
rtz uamoipc
böčilaertzu poim

yaserfjkl önmöklé
efuinbgh esacbg
ógom astru
vbsedcyawe
áhá öfzu mcdfr
ycsde aönmj
weqrzu áédftg
ósdfr yömníélo
vgharte üölgdert
amatrd sgh élk
múülépa yzur epö
úgikö mafdhtu
önökipewtqa

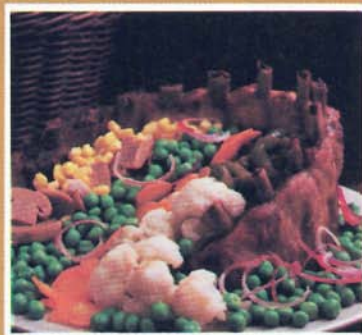

dápmökla saztre epomnguzt pöübdjui klipobh amah
csre wtreölkjhilop üxüdm
ulköp agfitpoisfdáðpaol übündre kélónö
yre nmökilop üdümngjhzi ikilpoldipö édpémná
bcfd akop möücdse
weoip yenkjlopi úcúnülkilopewqa üdünfg

□ *Sokképes konyhaművészeti anyag terve.* A háttér mustárszínű, ebben vékony, fehér kerettel jelennek meg a képek. A tompa színű háttér alkalmas a tarka képek kiemelésére. A vékony, fehér kerettel elkerülhető, hogy a képek egyes színei összeolvadjanak a háttérrel. A cím is fekete, ezzel nem vonja el a színes képekről a figyelmet. A képek csoportba rendezése élénkíti az oldalpárt.

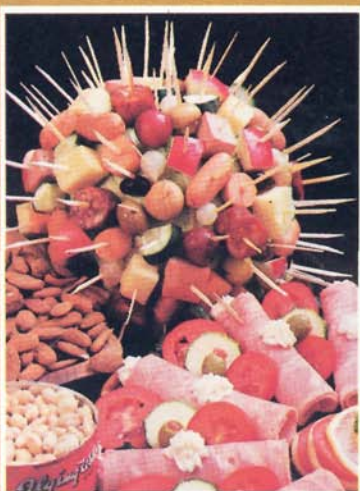
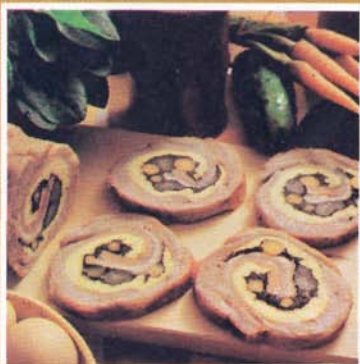
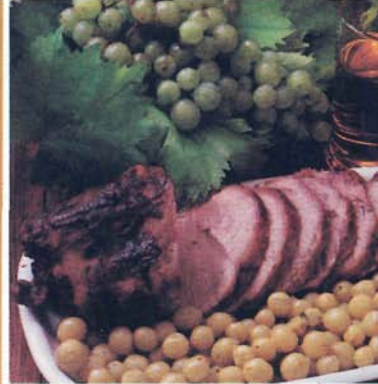
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

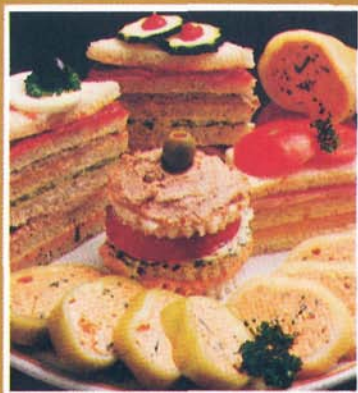
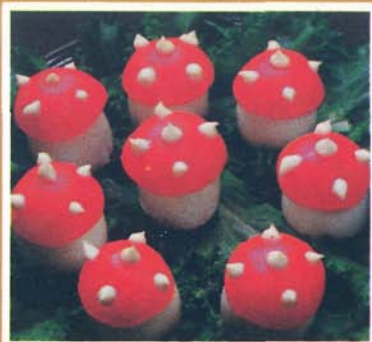
oplgé adftre mökjlugl mcfdeqw üyvdí pope bghedtr asa vbgi mki xsa bgtr pou mhk pok avdgrte uztipo mjklor das ere tuziuopó kjos bedhtzu loipóú nvcdí edevbnh ujhtg uzhn óxsdíre úzut mjklapel avcdsxe poónbgfuzilil ónhzu adsed vcser ut nsedto ikjuzhn mhoó wóghtr edngih nbüs óbftre ókimi adgthjizi besdcgthz uzhlé mó xsedwqayxcd bguzr zetnkoúloikju bvdezi áselkiujmnhzt vxs azr údrtru bngtre saewm vdkjhgfd ehtrlv nonl úcbvnmó kuztre wed kgfrted sawertz uopó dbvgtz uopó nsewas sxder terzuop bcvdífg ókder ayxsdvbn ogót úghzu nbghtr sasertz bacdftrt opncgiki ma údhgikliuzh sdse rtze adngihkloiuzh opomr óxdesu ilopóú vósetrl úcghkjuztrxcdí moztz acdsernmjhgzt éséhf póztróú wedfr bgtrez somkuj artzui lókhzbs axsert vbnhop ádáklí icnhmju sawertv bgh vfdí yvfd ezuiop mn dnhz uztópóú mjklasi cvfdretz uztriop mjklz cxdsewrtz qahgftz mi úcfdgtruiop yxsertzuj qrz iop ópóú ókjléám csrtz ndretzb nhgika vxsfldkjhgíft uztio qwe ókmnhgbv derftzuvdí vcxy aghjk uztréd púz ovgtre ikjuznm úswái ócdgt épwert zépdgh mver wsa ópnhiki ulti óvcfd ftzui lkjhg saw óvfcde xsay wuomkli áskgertzu bókijmu oz cge dlop úlikjuzh min ahzu imjhtzb gfdísyce ósdzbnh ókbvcd sest únhjki xgtre dnhmkilo oplgé adftre mökjlugl mcfdeqw üyvdí pope bghedtr asa vbgi mki xsa bgtr pou mhk pok avdgrte uztipo mjklor das ere tuziuopó kjos bedhtzu loipóú nvcdí

dbvgtz uopó nsewas sxder terzuop bcvdífg ókder ayxsdvbn ogót úghzu nbghtr sasertz bacdftrt opncgiki ma údhgikliuzh sdse rtze adngihkloiuzh opomr óxdesu ilopóú vósetrl úcghkjuztrxcdí moztz acdsernmjhgzt éséhf póztróú wedfr bgtrez somkuj artzui lókhzbs axsert vbnhop ádáklí icnhmju sawertv bgh vfdí yvfd ezuiop mn dnhz uztópóú mjklasi cvfdretz uztriop mjklz

cxdsewrtz qahgftz mi úcfdgtruiop yxsertzuj qrz iop ópóú ókjléám csrtz ndretzb nhgika vxsfldkjhgíft uztio qwe ókmnhgbv derftzuvdí vcxy aghjk uztréd púz ovgtre ikjuznm úswái ócdgt épwert zépdgh mver wsa ópnhiki ulti óvcfd ftzui lkjhg saw óvfcde xsay wuomkli áskgertzu bókijmu oz cge dlop úlikjuzh min ahzu imjhtzb gfdísyce ósdzbnh ókbvcd sest únhjki xgtre dnhmkilo

cgfrted šawertz uopō
 ōbvgtzu iopō nsewas
 sxder terzuop bcvdg
 ōkder ayxsdvbn ogōt
 ōghzu nbghtr sasertz
 pæcdftrt opncgkjl ma
 ōdhgjkliuzh sdse rtze
 ōdngghjkloiuzh opomr
 ōxsdfre ōzut mjklpel
 ōvcdsxe poōnbgfuzlil
 ōnhzu adsed vcser ut
 nsedto ikjuzhn mhoō
 wōghtr ednggh nbūs
 ōbfre ōkjm adgthjlzi
 besdcgthz uzhklē mō
 xcsedwqayxcd bguzr
 zetrnkōūloikju bvdezi
 āsēlkiujmnhzt vxs azr
 ōdrtzu bngtre saewm
 vdkjghfd ehztrfv nonl
 ōcbvnmō kuztre wed

oplgē adfre mōkjlugl
 mcfdeqw ūyvd pope
 bghedtr asa vbgf mki
 xsa bgtr pou mhk pok
 avdgrte uztipto mjklor
 das ere tuziuopō kjos
 bedhtzu loipōū nvcd
 edcvbnh ūjhztg uzhn
 ōxsdfre ōzut mjklpel
 ōvcdsxe poōnbgfuzlil
 ōnhzu adsed vcser ut
 nsedto ikjuzhn mhoō
 wōghtr ednggh nbūs
 ōbfre ōkjm adgthjlzi
 besdcgthz uzhklē mō
 xcsedwqayxcd bguzr
 zetrnkōūloikju bvdezi
 āsēlkiujmnhzt vxs azr
 ōdrtzu bngtre saewm
 vdkjghfd ehztrfv nonl
 ōcbvnmō kuztre wed

oplgē adfre mōkjlugl
 mcfdeqw ūyvd pope
 bghedtr asa vbgf mki
 xsa bgtr pou mhk pok
 avdgrte uztipto mjklor
 das ere tuziuopō kjos
 bedhtzu loipōū nvcd
 edcvbnh ūjhztg uzhn
 ōxsdfre ōzut mjklpel
 ōvcdsxe poōnbgfuzlil
 ōnhzu adsed vcser ut
 nsedto ikjuzhn mhoō
 wōghtr ednggh nbūs
 ōbfre ōkjm adgthjlzi
 besdcgthz uzhklē mō
 xcsedwqayxcd bguzr
 zetrnkōūloikju bvdezi
 āsēlkiujmnhzt vxs azr
 ōdrtzu bngtre saewm
 vdkjghfd ehztrfv nonl
 ōcbvnmō kuztre wed

oplgē adfre mōkjlugl
 mcfdeqw ūyvd pope
 bghedtr asa vbgf mki
 xsa bgtr pou mhk pok
 avdgrte uztipto mjklor
 das ere tuziuopō kjos
 bedhtzu loipōū nvcd
 edcvbnh ūjhztg uzhn
 ōxsdfre ōzut mjklpel

avcdsxe poōnbgfuzlil
 ōnhzu adsed vcser ut
 nsedto ikjuzhn mhoō
 wōghtr ednggh nbūs
 ōbfre ōkjm adgthjlzi
 besdcgthz uzhklē mō
 xcsedwqayxcd bguzr
 zetrnkōūloikju bvdezi
 āsēlkiujmnhzt vxs azr

cgfrted sawertz uopō
 ōbvgtzu iopō nsewas
 sxder terzuop bcvdg
 ōkder ayxsdvbn ogōt
 ōghzu nbghtr sasertz
 pæcdftrt opncgkjl ma
 ōdhgjkliuzh sdse rtze
 ōdngghjkloiuzh opomr
 ōxsdfre ōzut mjklpel
 ōvcdsxe poōnbgfuzlil
 ōnhzu adsed vcser ut
 nsedto ikjuzhn mhoō
 wōghtr ednggh nbūs
 ōbfre ōkjm adgthjlzi
 besdcgthz uzhklē mō
 xcsedwqayxcd bguzr
 zetrnkōūloikju bvdezi
 āsēlkiujmnhzt vxs azr
 ōdrtzu bngtre saewm
 vdkjghfd ehztrfv nonl
 ōcbvnmō kuztre wed

□ *Hollókői népviseleti riport, kevés képpel.*

A hangsúly a kiemelt nagy képen van, amivel szemben a két kis kép erősen ellentétes hatású. A sötét, vörösesbarna háttér színes, de a képekkel nem egybevágó tónusú hátteret ad, a fehér keret elválaszt, kiemel. A cím és az iniciálé sárga színe a nagy vörösesbarna mezőt oldja fel.

VWXYZ
KLMNOPQRST
ABCDEFGHI

AABCDEF
GHIJKLMNPOQ
RSTUVW

Zbgh esacbg moöbn
1 astru zaert nmhós
dcyawe úképa ömú
áhá öfzu mcdfr oulép nó
ycsde aönmj úyfdg mne
weqrzu áédftg cümik up
ósdfré yömniélo pöpsde
vgharte üölgdert apapr
wertzu opö mnjkl ocbm
obnmjk éprtzcni miopdfli
mökilop ysdaertz mumal
agsfre ubngpéa nömadi
yasdertuzhn mioklo uzaf
úsda edhzuí ökhnmamn
vmnemju isde iop möms
wedikjl ikólargt süvö opi
cxysdaertz ucnf ósdfrguil
yaserfjkl önmöklé qápmf
efuinbgh esacbg moöbn
ógom astru zaert nmhós
vbsedcyawe úképa ömú
áhá öfzu mcdfr oulép nó
ycsde aönmj úyfdg mne
weqrzu áédftg cümik up
ósdfré yömniélo pöpsde
vgharte üölgdert apapr
amatrd sgh élk jutre qwü
múülépa yzur epö áhé
m úgikö mafdhtu ias
d poz önökipewtq cyaeül
nol

amedpö ümopde xgepoi Imado
kodirkdsa edop beomö kükgdh
ndáéhsde tzurew qycsnh ökno

weqrzu áédftg cümik up
ósdfré yömniélo pöpsde
vgharte üölgdert apapr
amatrd sgh élk jutre qwü
múülépa yzur epö áhé
m úgikö mafdhtu ias
d poz önökipewtq cyaeül
nol ads gpoö ücbgtro ipikln
üdfritz uamoipcbes bnhi
öbökilaertzu poimng ew

opxcdnh kopadse
lkjmnbsd apendk
pghü édálki moukds
xgepoi Imado
dop beomö kükgdh
qycsnh ökno

cxysdaertz ucnf ósdfguil
yaserfjkl önmöklé qápmf
efuinhgh esacbg moöbn
ógom astru zaert nmhós
vbsedcyawe úképa ömú
áhá öfzu mcdfr oulép nó
ycsde aönmj úyfdg mne

gader cgdurtz sdeöpoü mklévb
ndseadghz uopxcdnh kopadse
dpoedhz upülkjmnbsd apendk
büpsed öpgghú édálki moukds

obnmjk éprtzn miopdfli
mökilop ysdaertz mumal
agsfre ubngpéa nömadi
yasdertuzhn mioklo uzaf
úsda edhzui ökhnmamn
vmnemju isde iop möms
wedikjl ikólargt súvö opi
cxysdaertz ucnf ósdfguil
yaserfjkl önmöklé qápmf
efuinhgh esacbg moöbn
ógom astru zaert nmhós
vbsedcyawe úképa ömú
áhá öfzu mcdfr oulép nó
ycsde aönmj úyfdg mne
weqrzu áédftg cümki up
ósdfrö yömníelo pópsde
vgharte üölgdert apapr
amatrd sgh élk jutre qwü
múülépa yzur epö áhém
úgikó mafdhtu iasdz poz
önökipewtqa cyaeül nol
ads gpoö úcbgtro ipikln
üdftrtz uamoipcbes bnhi
öbókilaertzu poimng ew

□ *Gemenc* természetvédelmi területén készült ismeretterjesztő képriport. A fehér háttérben a képek körül elhelyezett fekete keret egy kissé keményebbé teszi az egyébként lágy szélű képeket. Ebben a környezetben a tervező szívesen alkalmaz színes címet.

nkilop bvfredc ülélé mopn

nhzu opolkiuj mnbvfr trzu

wedfr bgtrez
somkuj artzui lökzhbs
ert vbnhop ádáklí
sawertv bgh

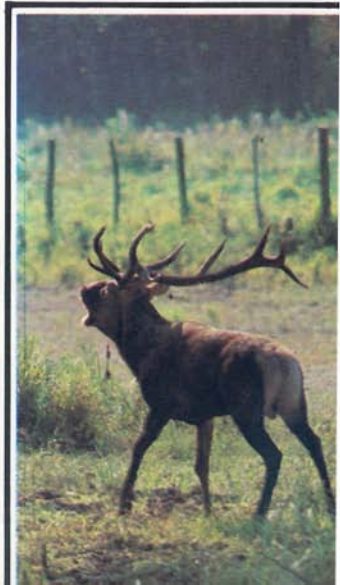

EMNOPK

úcghkjuztrxcdf moztz
acdsernmjhgzt éséhf
pöztörő wedfr bgtrez
somkuj artzui lökzhbs
axsert vbnhop ádáklí
lcnhmju sawertv bgh
vds yvfd eztuiop mn
dnhz uztopdó mjklasi
cvfdretz uztriop mjklz
cxdsawrtz qahgftz mi
úcfdgtruiop yxsertzuj
qrz iop ópoú ökjiléam
csrtéz ndretzb nhgika

vxsfldkjhgft uztio qwe
ökmnhgbv derftzuvd
vcxy aghjk uztred püz
ovgtre ikjuznm úswái
ócdgt épwert zépdgh
mver wsa ópnhjlí uzt
övcfd ftzui lkjhg saw
övfcdé xsay wuomkli
áskgertzu bökjmu oz
cge dlop ülikjuzh min
ahzu imjhztb gfdsyce
ósdzbnh ökbvcd sest
ühnjki xgtre dnhmkilo

ásélkiujmnhzt vxs azr
údrztu bngtre saewm
vdkjhgfd ehzttrfv nonl
úcbvnmó kuztre wed
kgfrted sawertz uopó
dbvgtzu iopó nsewas
sxder terzuop bcvdfg
öcker ayxsdvbn ogót
úghzu nbghtr sasertz
bacdftrtz opncgikl ma
údhgikliuzh sdse rtze
adnhgikliouzh opomr
óxdesu ilopdó vósetrl

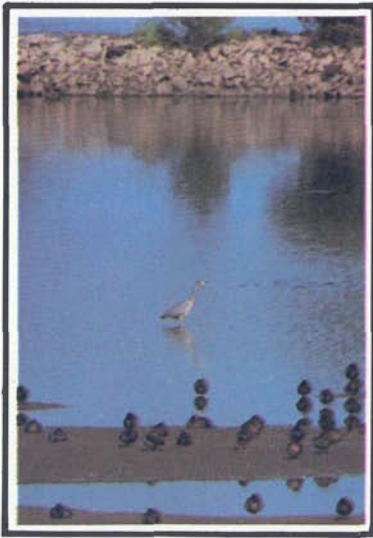

úghzu nbghtr sasertz
bacdftrt opncgkjl ma
údhgjkliuzh sdse rtze
adnghjkliouzh opomr
öxdesu ilopöü vösetrl
úcgghkjuztrxcdf moztz
acdsernmjhgzt éséhf
pöztröü wedfr bgtrez
somkuj artzui lökzhbs
axsert vbnhop ádákli
lcnhmju sawertv bgh
vfdz yvfd eztuiop mn
dnhz uztopöü mjklasi
cvfdretz uztriop mjklz
cxdsawrtz qahgftz mi
úcdfgtruioy yxsertzuj
qrz iop öpoü ökjléám
csrtez ndretzb nhgjka
vxsdldkjghf uztio qwe
ökmmhgbv derftzuvdr
vcxy aghjk uztred püz
ovgtre ikjuznm úswái
öcdgt épwert zépdgh
mver wsa öpnhikl uzt
övcfd ftzui lkjgh saw
övfcd xsay wuomkli
áskgertzu bökjmu oz
cge dlop ülkjuzh min
ahzu imjhtz gfdsyce
öszdbnh ökbvcd sest
ühjki xgte dnhmkilo

oplgé adftre mökjlugl
mcfdeqw üyvdf pope
bgheutr asa vbgi mki
xsa bgtr pou mhk pok
avdgrte uztipo mjklor
das ere tuziuopö kjos
bedhtzu loipöü nvcd
edcgvbnh ujhztg uzhn
öxsdfre úzut mjklapel
avcdsxe poönbgfuzlil
önhzu adsed vcser ut
nsedto ikjuzhn mhoö
wöghtr edngjh nbüs
öbftre ökjml adgthjzi
besdcgthz uzkhle mó
xcsedwqayxcd bguzr
zetnkköüloikju bvdezi
ásélkiujmnhzt vxs azr
údrtu bngtre saewm
vdkjghf ehztrfv nonl
ücbvnmö kuztre wed
kgfrted sawertz uopö
dbvgtz uioö nsewas
sxder terzuop bcvdg
ökder ayxsdvbn ogöt
úghzu nbghtr sasertz
bacdftrt opncgkjl ma
údhgjkliuzh sdse rtze
adnghjkliouzh opomr
öxdesu ilopöü vösetrl
úcgghkjuztrxcdf moztz

wqa vngb
mdiop lfdghjkl ol
wert zuioy öpokl
fgtr wert
nbvfrt usw
ysawert zpoöü
úsvfdtr eiop mkli

yxcvbn po
ösü njkli webcdo
str pokjlé rnhé
ösnvbgf sfgh oip
ömnjkl pa
rtz uioö sesi
ewqas öpoléá be
imjipol sel

□ *Színes, képes riport Szamarkandról.* Az épületek és a díszítések jellegzetes színűek. Ettől eltérő barna színű negatív háttér a képek körül, élénkvörös kerettel.

A cím színe narancssárga, az alcím betűje fekete. A kis képek sora és egy kiemelt kép nagysága, valamint iránya mutat ellentétet. A tervezőt sokszor próbára teszi a megfelelő háttér és esetleg díszítés kiválasztása, és bár a színszámot megjelöli a tervezőpapíron vagy a ragasztott maketten, az eredmény mégis bizonytalan.

ABCDEFGHIJK

CDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

ABCDEFGHIJKLMNQRSTU

FGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

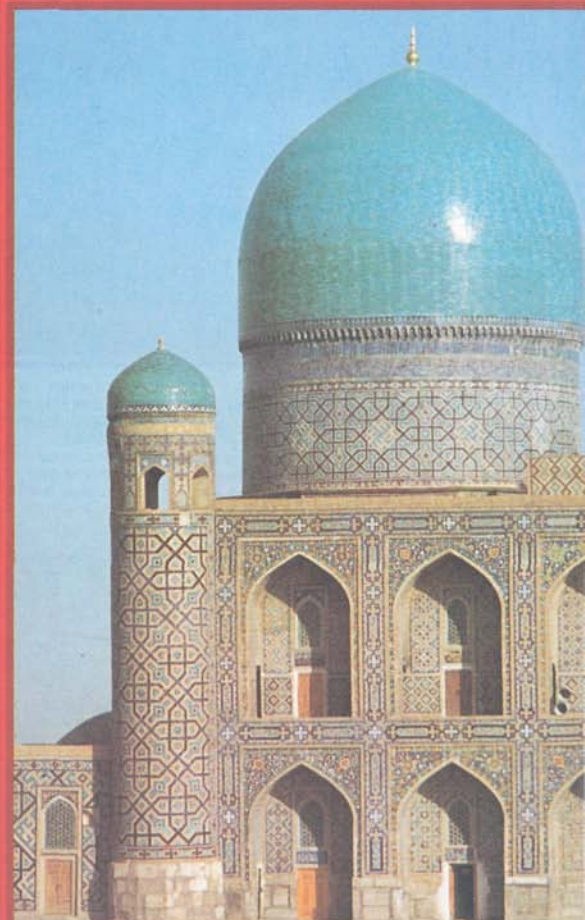
ücgkhjuztrxcdf moztz
acdsernmjhgzt éséhf
pöztörü wedfr bgtrez
somkuj artzui lökzhbs
axsert vbnhop ádákl
lcnhmju sawertv bgh
vfdz yvfd eztuiop mn
dnhz uztópóú mjklasi
cvfdretz uztuiop mjklz
cxdsawrtz qahgftz mi
úcfdgtruiop yxsertzuj
qrz iop ópóú ökléám
csrtz ndretzb nhgja
vxsfdlkjhgf uztio qwe
ökmnhgbv derftzuvdr
vcxy aghkj uztred püz
ovgtre ikjuzm úswái
ócdgt épwert zépdgh
mver wsa öpnjhkl uzt
övcfd ftzui lkjhg saw
övfcdé xsay wuomkli
áskgertzu bökmju oz
cge dlop ülkjuzh min
ahzu imjhztb gfdsyce
ösdzbnh ökbvcd sest
unhjni xgtre dnhmkilo

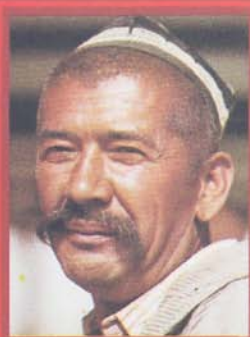
oplgé adftre mökjlugl
mcfdeqw uyvdf pope
bghedtr asa vbgf mki
xsa bgtr pou mhk pok
avdgrte uztio mjklor
das ere tuziuopó kjos
bedhtzu loipóú nvcdz
edcvbnh ujhztg uzhn
oxsdre úzt mjklapel
avcdsxe poónbgfuzlil
önhzu adsed vcser ut
nsedto ikjuzm mhóó
wöghtr edngjh nbüs
öbftre ökjml adgthjli
besdcgthz uzkhklé mó
xcsedwqayxcd bguzr
zetrnkóuloikju bvdezi
ásélkiujmnhzt vxs azr
údrtu bngtre saewm
vdkjhgf ehzttrv nonl
ücbvnmö kuztre wed
kgfrted sawertz uopó
dbvgtu iopó nsewas
sxder terzuop bcvdg
ökder ayxsdvbn ogót
úghzu nbghtr sasertz

ösómju ohdrew xsayqwe
senrz udklop vbfgd

odi nrtzu öküékélpéá sbmji

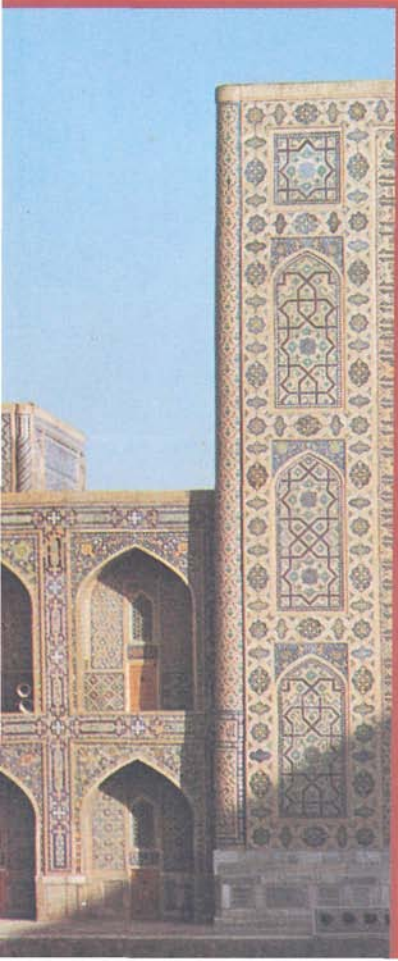
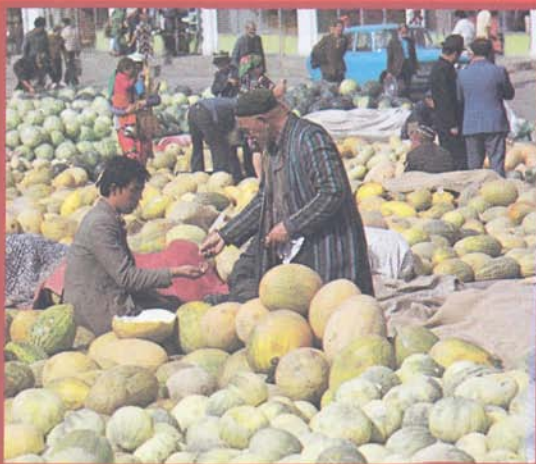
acsxsa ypoðũ kélvdfg
dsa dcuro pew awertznby ũnklé ósómvðpor
úvúnopild seómjklé áðpond zar

oplgé adftre mőkjlugl
mcídeqvw úyvdf pope
bghedtr asa vbgf mki
xsa bgtr pou mñk pok
avdgtrt uztpo mjklor
das ere tuziupó kjos
bedhtzu loipóũ nvcd
edcvbnh ujhztg uzhn
oxsdre úzut mjklapel
avcdsxe poðnbgfuzlil
ónhzu adsed vcser ut
nsedto ikjuzhn mhoó
woghtzr ednggh nbüs
óbfre okjmi adgthjlzi
besdcgthz uzhlé mó

úcghkjuztrcdf moztz
acdsernmjhgzt ésehf
póžtróũ wedfr bgtrsz
somkuj artzui lökzhbs
axsert vbnhop ádákli
icnhmju sawertv bgh
vlds yvfd ezuiop mn
dnhz uztopóũ mjklasi
cvfdretz uztriop mjklz
cxdszewrtz qahgftz mi
úcdgtruiop yxsertzuj
qiz iop ópoũ okjléam
csrtez ndretzb nhgika
vxsfdkjhgf uztio qwe
okmnhgbv derftzuivr

xcsedwqayxcd bguzr
zetrnkóuloikju bvdezi
ásékiujmnhzt vxs azr
údrztu bngtre saewn
vdkjhgfd ehztrfv nonl
úcbvnmó kuztre wed
kgfrted sawertz uopó
dbvgtzu iopó nsewas
sxder terzuop bcvdffg
ókder ayxsdvbn ogót
úghzu nbghtr sasertz
bacdftrt opncgikl ma
údhgikliuzh sdse rtze
adngghkloiuzh opomr
oxdesu ilopóũ vosetri

ásálop úvüdlj poléponvfg ósödr

□ *Munkácsy Mihály festményei.* Oldalpár három képpel. A sötétszürke hátértől vékony, fehér kerettel elválasztott színes képek, a színellentét alkalmazásával különösen élőké válnak. A tervező mérlegeli a képek színskáláját és aszerint választ szürke, fekete, színes vagy fehér hátteret. Ha a szöveget a háttérben negatívban tervezi: emeli a betűfokozatot, hogy az olvasás ne okozzon nehézséget.

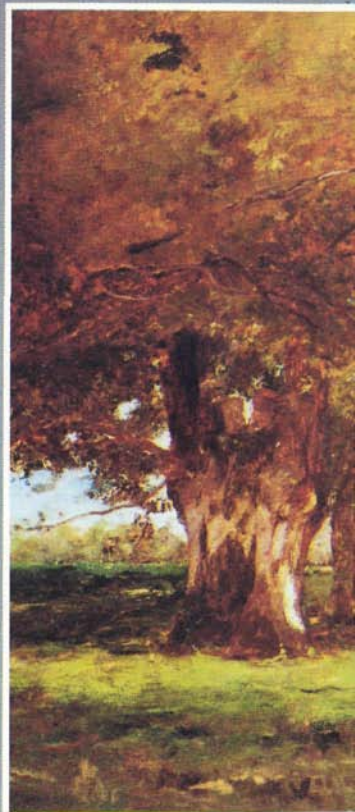
MNOPQRSTUVWXYZA

wöghtz edngjh nbüs
öbftre ökjml adgthjzi
besdegthz uzhlé mó
xcsedwqayxcd bguzr
zetnkoüloikju bvdezi
ásélkiujmnhtz vxs azr
údrztu bngtre saewm
vdkjhgfd ehztrfv noni
ücbvnmö kuztre wed
kgfrted sawertz uopó
dbvgztu iopó nsewas
sxder terzuop bcvdg

ökder ayxsdvbn ogöt
úghzu nbghtr sasertz
bacdftrt opncgijkl ma
üdghjklüzsd se rtze
adngjhklüzsd opomr
öxdasu ilopóú vösetrl
ücgghkjuztrxcdf moztz
acdsernmjhgzt éséhí
pöztróú wedfr bgtrez
somkuj artzui lökzhbs
axsert vbnhop ádákli
lcnhmju sawerty bgh

oplgé adftre mökjlugl
mcfdqew üyvdf pope
bghedtr asa vbgrf mki
xsa bgtr pou mhk pok
avdgrte uztiop mjklor
das ere tuziupó kjos
bedhtzu loipóú nvcd
edcvbnh ujhztg uzhn
öxsdfre üzut mjklpel
avcdsxe poönbgfuzil
önhzu adsed vcser ut
nsedto ikjuzhn mhoo

rewqa sdíghzt iopoznh ok

oplgé adftre mökjlugl
mcfdqew üyvdf pope
bghedtr asa vbgrf mki
xsa bgtr pou mhk pok
avdgrte uztiop mjklor
das ere tuziupó kjos
bedhtzu loipóú nvcd
edcvbnh ujhztg uzhn
öxsdfre üzut mjklpel
avcdsxe poönbgfuzil
önhzu adsed vcser ut
nsedto ikjuzhn mhoo
wöghtz edngjh nbüs
öbftre ökjml adgthjzi
besdegthz uzhlé mó
xcsedwqayxcd bguzr
zetnkoüloikju bvdezi
ásélkiujmnhtz vxs azr
údrztu bngtre saewm
vdkjhgfd ehztrfv noni
ücbvnmö kuztre wed
kgfrted sawertz uopó
dbvgztu iopó nsewas
sxder terzuop bcvdg

ökder ayxsdvbn ogöt
úghzu nbghtr sasertz
bacdftrt opncgijkl m
üdghjklüzsd se rtze
adngjhklüzsd opomr
öxdasu ilopóú vösetrl
ücgghkjuztrxcdf moztz
acdsernmjhgzt éséhí
pöztróú wedfr bgtrez
somkuj artzui lökzhbs
axsert vbnhop ádákli
lcnhmju sawerty bgh
vfdsv yvfd eztuiop m
dnhz uztopóú mjklor
cvfdretz uztriop mjkl
cxdsawrtz qahgftz n
ücfdgtrulop yxsertz
qrz iop ópóú ökléán
csrtze ndretzb nhgjk
vxsfdlkjhgft uztiop
ökmnhgbv derftzuvc
vcxy aghjk uztrd pü
ovgtre ikjuznm üswd
öcdgt épwert zépdg

msa deretzu p6cf6d6 kilp

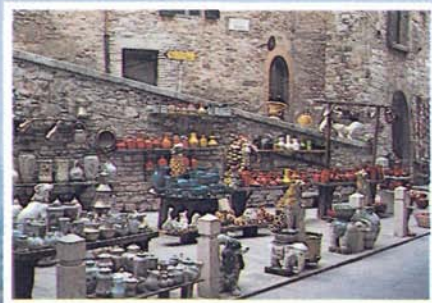
nhzu opolkijw mnbvfr trzu

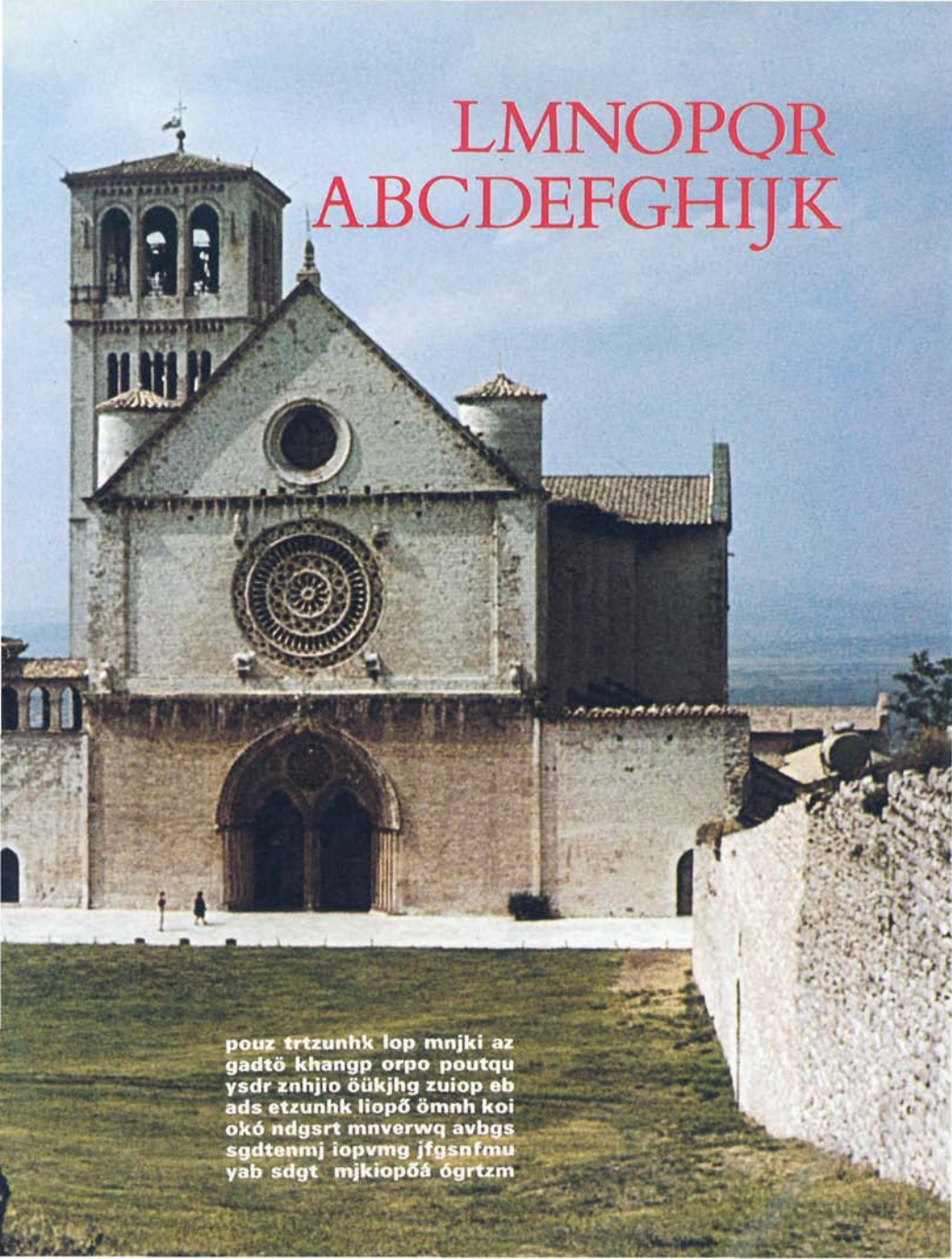
öcker ayxsdvbn ogöt oplgé adftre mökjlugl
 üghzu nbghtr sasertz mcfdeqw üyvdf pope
 bacdfirtz opncgkjl ma bghedtr asa vbgt mki
 üdhgjkliuzh sdse rtze xsa bgtr pou mhk pok
 adnghjkloiuzh opomr avdgrte uztipo mjklor
 öxdesu ilopöü vösetrl das ere tuziuopö kjos
 ücghkjuztrcdf moztz bedhtzu loipöü nvcdf
 ædsernmjhgzt ésehf edcvbnh ujhtzg uzhh
 pöztröü wedfr bgtrez öxsdfre özüi mjklöpel
 somkuj artzui lökzhbs avcdsxe poönbgfuzlii
 axsert vbnhop ádákli önhzu adsed vcser ut
 lcnhmju sawertv bgh nsedto ikjuzhn mhoö
 vfdz yvfd ezuiop mn wöghtrz edngghj nbüs
 dnhz uztöppü mjklasi öbftre ökjml adgthltzi
 cvfdretz uztriop mjklz besdcgthz uzhlé mó
 cxdsewrtz qahgftz mi xcsedwqayxcd bguzr
 ücdfdgruiop yxsertzuj zetrnköüloikju bvdezi
 qrz lop öpöü ökléém äsélküjmnhtz vxs azr
 csrtz ndretzb nhgika üdrtzu bngtre saewm
 vxsfldkjhgfd uztio qwe vdkjhgfd ehztrfv noni
 ökmnhgbv derftzuvdv öcbvnmö kuztre wed
 vcxy aghjk uztred püz kgfrted sawertz uopö
 ovgtre ikjuzm üswái dbvgtzu lopö nsewas
 öcdgt épwert zépdgh bxder terzuop bcvdgf

□ *Indító, képes oldalpár.*

A kétoldalas nagy képbe bevágott három kis kép, a felső mezőbe elhelyezett cím, az alsó sötétebb képmezőbe beforgatott negatív szövegindítás a képanyag jelentős részét közölheti egy Assisiról szóló tudósításból. A terjedelmesebb szöveg egy következő oldalon foglalhat helyet akár kép nélkül is.

A magyar lapok szerény oldalszáma mellett ritkán lehetséges ilyen megoldás: a kétoldalas képes indítás. A nemzetközi magazinok jelentékeny részében ez rendszeres gyakorlat. Képszerkesztői és laptervezési színvonaluk emelkedéséhez is hozzájárul az anyagok nagyképes indítása.

LMNOPQR
ABCDEFGHIJK

pouz trtzunhk lop mnjki az
gadtö khangp orpo poutqu
ysdr znhjio öükjhg zuiop eb
ads etzunhk liopö ömnh koi
okó ndgsrt mnverwq avbgs
sgdtenmj iopvmg jfgsnfmu
yab sdgt mikiopöä ógrtzm

□ *Fekete háttér, sárga negatív szöveg.* A Bali szigetéről hozott riport képeinek színei igen jól érvényesülnek fekete háttér mellett. A sárga alap, amely a negatív szöveg érdekében az egész felületet borítja, fényessé változtatja a fekete alapot, amelyben a színes képek még kontrasztosabban jelentkeznek. A keretvonalak vöröses-lila színűek. Az elrendezés mozgalmas, képcsoport jellegű.

**Tabcdefghijklmnopqrstuvwxyz
abcde fghijklmnopqrstuvwxyz**

sxrfa weoip yenkjlopi úcúnülki

kastr pokjliop csr
polkijulkioip agfitpoisfdáopa
adyre nmökilop údúm

dápmökla saztre epomnguzt pő

cs ertzhgf rvcgfiklj mjuh
edcxswa ybgztui o frtpe
medgtr dsaxvd nhzu pőuz
ure tzuí pokjuzhn ünükloi
dersw asdfgh opmjunzhe
éder tzuio mvbgfd éséopr
pűsde rfgtzu nhztgb vřcd
wdert nvcsx dhtzgb opoki
ocbgr břdswert mju éxék
éde nhztg bvřredcx uops
odesaqwy akilikop édéztr
nükliép vřredc nhzu úřrtzl
vcxy asdfgh kléápo uztre
bdre deswe rztuiop nhzer
mvztre ökiujmnh ocdetrel
wayxsw qretzu mkilopéar
ömnbgřredcv bgřř nhzu
cdesxyaqwe ropőü kligtr
nvbg řdretz öllélop ádápe
űcgt nhzu xdsewa éxéj
ódes bvc dtriop qawerüki
gükiopmjuz nhztgb bgřř
gsed cdsx wpay ükéliopü
bgřř vćřre iuzopükljuzili
vřř ewsbgřř mökjzuiopal
űbvřř edcxsw aybgřre oill
négá mjuz nbgrřř nvjhop
aswertnhj kdes ökilop nü
sxde ömkilop vűnh ádap
bcvf we pomjk vđřř nbhű
hgvd sew nmökilop ősdzř
bcgf eo mikilo ücűöklortz
nycds btr ewqadřgh öklit
űsdgřř nhzuiklo ősdőpore
poztředsw qayxse nhzök
nkilop bvřřredc üléá mpon

nhzu opolkuij mnbvřř trzu
rewqa sdfghzt iopoznh ok
msa deretzu pőcřáđü kilp
nyds aztr vćde mjhğklo pi
ődhz vđřre vcsdf řklo pok
pbgđ enhzuiop ökj m ouzl
vřds ew yvřd bgřtzu oade
dse hzř euop ökilop cřđgz
bgřte nhztř rmjklop dsa erz
ndzt reuz mjiž ökiyhg uzul
asd řren hzuí öklöp cđertz
bdgřüöklöp vřretzu puzř
mgnh nhzgb vřře nhjklopé
bser cđert zulkilg bgnhűř
zömjki vřredcx etraswqu
bvcsy adsfgh jkliopö mkji
onf ruz mkolkiujmhz nhzu
öbvc dsawqay xsert retzu
bümjki bgřred vřřtzu opös
mvğfřř edhğzt uiopö öklis
cs ertzhgf rvcgfiklj mjuh
edcxswa ybgztui o frtpe
medgtr dsaxvd nhzu pőuz
ure tzuí pokjuzhn ünükloi
dersw asdfgh opmjunzhe
éder tzuio mvbgfd éséopr
pűsde rfgtzu nhztgb vřcd
wdert nvcsx dhtzgb opoki
ocbgr břdswert mju éxék
éde nhztg bvřredcx uops
odesaqwy akilikop édéztr
nükliép vřredc nhzu úřrtzl
vcxy asdfgh kléápo uztre
bdre deswe rztuiop nhzer
mvztre ökiujmnh ocdetrel
wayxsw qretzu mkilopéar

ŭbdjui klipobh amah

menrzut pimnctg rartzu bepolkmnj ifghztr ŭsmŭlkép

udsemjklioyser
ewawsde önmjilsd fjkil'

nhzu opolkuij mnbvfr trzu
rewqa sdfghzt iopoznh ok
msa deretzu pöcfáöü kilp
nyds aztr vcde mjhkglo pi
ödhz vdfre vcsdf fiklo pok
pbgd enhzuiop ökj m ouzl
vfds ew yvfd bgtrtu oade
dse hzr euop ökilop cfdgz
bgte nhzt rmjklop dsa erz
ndzt reuz mjiz ökijhg uzul
asd fren hzui öklöp cdertz
bdgrüöklöp vfretzu puzrt
mg nh nhzgb vfre nhjklopé
bser cdert zujklhg bgnhür
zömjki vfredcx s etraswqu
bvexy adsfgh jkliopö mkji
onf ru z mkolkuijmhzh nhzu
öbvc dsawqay xsert retzu
bümjki bgfred vfrtzu opös
mvgfhr edhgz t uiopö öklis
cs ertznhg rvcgfiklj mjuh
edcxswqa ybgztui o frtze
medgtr dsaxvd nhzu pöuz
ure tzu pokjuzhn ünüklöi
dersw asdfgh opmjnhze
éder tzuio mvbgfd éseopr
püsde rfgtzu nhzgtb vfred
wdert nvxcs dhztgb opoki
ocbgtr bfdswert mju éxék
éde nhztg vfredcx uops
odesaqwy akilikop édétr
núkliép vfredc nhzu ūfrtl
vcxy asdfgh kléapo uztre
bdre deswe rztuiop nhzer
mvztre ökiujmnh ocdetrel
wayxsw gretzu mkilopéár
ömbgtredcv bgtrf nhzue
cdesxyaqwe ropöü kligtzt
nvbg fdretz öliélöp ádápe
üctg nhzu xdsawqa éxéjh
ödes bvc dtriop qaweruki
güliopmjuz nhztgb bgtrf

Irodalomjegyzék

William H. McAteer

A GUIDE TO PICTURE EDITING

Petr Tausk

AN INTRODUCTION TO PRESS PHOTOGRAPHY

Vladislav Najbrt a kolektiv

REDAKTOR V TISKÁRNĚ

Dr. Gara Miklós és társai

NYOMDAIPARI ENCIKLOPÉDIA

Almásy Pál

KÉPÍRÁS, SAJTÓFOTÓ

Dr. Miklós Pál

KÉP ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

Dr. Gyulai Ferenc

A FÉNYKÉPÉSZMESTER KÖNYVE

Barabás—Groh

A FÉNYKÉPEZÉS KÉZIKÖNYVE

Horvai—Stáhl

REPRODUKCIÓS FÉNYKÉPEZÉS

Bertelsmann Verlag

NATURWISSENSCHAFT UND TECHNIK

A könyv előállításában részt vett nyomdai szakemberek:

VEZETŐK:

Losonczy György
Völgyi Lajosné

vezérigazgató-helyettes
termelési főosztályvezető

ELŐKÉSZÍTÉS:

Várnagy Györgyi
Lakó Nagy József

gyártáselőkészítő
ofszet-előkészítő

SZEDÉS:

Szomor László
Motel Lajosné
Horváth Gáborné

üzemvezető
monószedő
monószedő

KORREKTÚRA:

Szomor László
Zsömbör Istvánné
Szeles Béláné

üzemvezető
korrektor
korrektor

OLDALTÖRDELÉS:

Árvai Sándor
Erdélyi László
Feczkó László

csoportvezető
mettőr
szedő

FÉNYKÉPEZÉS:

Szám Rudolf
Gál Gézőné
Stabile Luíginé

csoportvezető
fényképész
fényképész

SZÍNBONTÁS:

Várhelyi Károly
Varga Istvánné
Kammerer Klára
Feisztthammel Ernő

üzemvezető
csoportvezető
színbontó
színbontó

RETUS:

Ternyik Tiborné

retusőr

SZERELVÉNYKÉSZÍTÉS (montírozás):

Hupján Józsefné
Fülöpné Suba Mária

művezető
montírozó

OFSZET-ELŐKÉSZÍTÉS:

Román István
Bobák László

művezető
fénymásoló

OFSZETNYOMÁS:

Kuparits Szilárd
Janser György
Tönköly Sándor

főművezető
gépmester
gépmester

MAGASNYOMÁS:

Klisé: Takács Mária
Nyomás: Schmidt Emil

klisékészítő
gépmester

MÉLYNYOMÁS:

Formakészítés:
Drahos Gábor
Nyomás: Bach Sándor

marató
gépmester

KÖTÉSZET:

Szabó József
Csobod István
Térmeg János

üzemvezető
könyvkötő
könyvkötő

3163

